

Regeringens proposition 1998/99:79

Prop. 1998/99:79

Tullagens överklaganderegler, m.m.

Prop.
1998/99:79

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 18 mars 1999

Göran Persson

Erik Åsbrink
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Under våren 1999 kommer Tullverket att genomgå en omorganisation. Tullverket utgörs i dag av Generaltullstyrelsen, som är chefsmyndighet, samt sex regionala tullmyndigheter. Omorganisationen innebär att Tullverket kommer att bestå av en enda myndighet med en central ledning och sex tullregioner. Den nya organisationen är tänkt att gälla från den 1 juli 1999.

Propositionen innehåller förslag till nya bestämmelser om överklagande i tullagen samt ändringar i ett antal andra lagar med anledning av omorganisationen. Förslaget är begränsat till vad som är nödvändigt för att Tullverkets nya organisation skall kunna genomföras.

I propositionen föreslås sålunda att Generaltullstyrelsen avskaffas som överklagandeinstans. Enligt huvudregeln skall beslut av Tullverket överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i administrativa ärenden och normgivningsärenden skall överklagas hos regeringen. Vidare föreslås att bestämmelserna om överklagande utformas på så sätt att det klara framgår att dessa även gäller beslut beträffande annan skatt än tull och avgift som skall tas ut vid import. Det föreslås också att frågor om utdömande av vite skall prövas av allmän förvaltningsdomstol.

I propositionen gör regeringen vidare den bedömningen att det allmänna ombudet skall behållas i tullagen och att Tullagsutredningens förslag om att införa bestämmelser om dröjsmålstalan i tullagen inte skall genomföras nu.

I propositionen föreslås vidare att Tullverket skall få möjlighet att vägra att lämna ut en vara som omhändertagits med stöd av lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska

unionen (inregränslagen), om varan inte får föras in i eller ut ur landet eller om särskilda villkor för införseln eller utförseln inte är uppfyllda. Om den som för in eller för ut varan inte inom viss tid uppfyllt villkoren för införseln eller utförseln eller, vid införsel, återutfört varan skall denna kunna förverkas efter beslut av Tullverket. Detta beslut, liksom övriga beslut enligt de nya bestämmelserna, skall kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I propositionen lämnas också förslag till vissa ändringar av bestämmelserna om ledsagardokument i lagarna om tobaks- och alkoholskatt. Bakgrunden till förändringarna är att man på gemenskapsnivå har kommit överens om att införa ett varningssystem för snabbt informationsutbyte avseende transporter av sprit och cigaretter och att svenska myndigheter redan från starten bör ha den information om avgående transporter som är nödvändig för att systemet skall fungera. Ändringarna innebär att föreskrifter om antal exemplar av ledsagardokument m.m. flyttas över till förordningarna om alkohol- och tobaksskatt. Även på energiområdet görs ändringar på motsvarande sätt i lagen och förordningen. Samtidigt görs den bedömningen att det i nämnda förordningar bör införas föreskrifter om att upplagshavare i vissa fall skall upprätta ledsagardokument i fem exemplar och sända in ett exemplar till ansvarig myndighet.

I propositionen föreslås även en ändring i vägavgiftslagen. Ändringen innebär att om en förare av ett vägavgiftspliktigt svenskt fordon inte kan visa upp ett vägavgiftsbevis vid kontroll på grund av att beviset inte tillställts ägaren, är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift.

Slutligen föreslås att lagen om fordonsskatt på utländska fordon skall upphävas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1999.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	6
2	Lagtext.....	8
2.1	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd	9
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling	10
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker.....	13
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.	14
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller påлага.....	15
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam	16
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tullag	17
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreg lerade varor, m.m.	18
2.10	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) ...	19
2.11	Förslag till lag om ändring i containerlagen (1980:152)...	22
2.12	Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).....	23
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:000) om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).....	24
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:821) om transport av farligt gods	25
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter	26
2.16	Förslag till lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617).....	27
2.17	Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (1988:49).....	28
2.18	Förslag till lag om upphävande av lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon	29
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.....	30
2.20	Förslag till lag om ändring i karantänslagen (1989:290) ..	31
2.21	Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137). 32	
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika	34
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering	35
2.24	Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684)	36

2.25	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	37
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet	38
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	39
2.28	Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550).....	40
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	49
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång m.m.	50
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	51
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt	54
2.33	Förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738)....	57
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	58
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.....	60
2.36	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)	61
2.37	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen	62
2.38	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	66
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.....	68
2.40	Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490).	69
2.41	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkohol varor, tobaksvaror och mineraloljeprodukter	70
2.42	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.....	71
3	Ärendet och dess beredning.....	72
4	Tullagens överklaganderegler.....	74
4.1	Bakgrund.....	74
4.2	Bestämmelser om överklagande	74
4.3	Dröjsmålstalan	80
4.4	Beslut beträffande annan skatt än tull	83
4.5	Utdömande av vite	84
4.6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	84
5	Tullen får möjlighet att vägra att lämna ut varor som omhändertagits i den EU-interna trafiken.....	85
6	Informationsutbyte om transporter av sprit och cigaretter	86
7	Ändring i vägavgiftslagen.....	90

8	Upphävande av lagen om fordonsskatt på utländska fordon	91	Prop. 1998/99:79
9	Ekonomiska konsekvenser	92	
10	Författningskommentar	92	
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.....	92	
10.2	Förslaget till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137).....	93	
10.3	Förslaget till lag om ändring i tullagen (1994:1550).....	93	
10.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	97	
10.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt.....	98	
10.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	99	
10.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.....	99	
10.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	101	
10.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.....	102	
10.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattkontroll av transporter m.m. av alkohol varor, tobaksvaror och mineraloljeprodukter	102	
10.11	Övriga förslag till lagändringar	102	
Bilaga 1	Utredningens författningsförslag	103	
Bilaga 2	Departementspromemorians författningsförslag avseende 17 § inregränslagen	111	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över SOU 1998:127 Tullagens överklaganderegler m.m. vid en omorganisation av Tullverket	112	
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser som har fått tillfälle att yttra sig över departementspromemorian Ny smugglings lag (Ds 1998:53)	113	
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag.....	114	
Bilaga 6	LAGRÅDET	128	
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 18 mars 1999.....	130	
	Rättsdatablad	131	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utsökningsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd,
3. lag om ändring i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling,
4. lag om ändring i lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker,
5. lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.,
6. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga,
7. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
8. lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tulllag,
9. lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m.,
10. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
11. lag om ändring i containerlagen (1980:152),
12. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
13. lag om ändring i lagen (1999:000) om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
14. lag om ändring i lagen (1982:821) om transport av farligt gods,
15. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
16. lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617),
17. lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (1988:49),
18. lag om upphävande av lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon,
19. lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
20. lag om ändring i karantänslagen (1989:290),
21. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137),
22. lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,
23. lag om ändring i lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering,
24. lag om ändring i postlagen (1993:1684),
25. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
26. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,
27. lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.,
28. lag om ändring i tullagen (1994:1550),
29. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.,
30. lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång m.m.,
31. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
32. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
33. lag om ändring i alkohollagen (1994:1738),

34. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
35. lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m,
36. lag om ändring i vapenlagen (1996:67),
37. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
38. lag om ändring i lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet,
39. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
40. lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490),
41. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter,
42. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att i 6 kap. 10 a § utsökningsbalken¹ ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 6 kap. 10 a § 1988:385.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 § lagen (1918:163) med vissa bestämmelser om sjöfynd¹ ordet "generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 7 § 1988:439.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1960:418) om straff för varusmuggling¹

dels att i 22 § ordet "generaltullstyrelsen" och i 4, 25 och 26 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" samt att i 24 § ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "verket",

dels att 13 och 19 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förundersökning rörande brott, som avses i denna lag, må inledas av *tullmyndighet*. Har den inletts av *tullmyndighet*, skall beträffande *myndigheten* gälla vad i rättegångsbalken är stadgat om undersökningsledare. Är saken ej av enkel beskaffenhet, skall ledningen övertagas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall ock eljest övertaga ledningen, när det finnes påkallat av särskilda skäl.

Åklagaren äge, då undersökning ledes av *tullmyndighet*, meddela anvisningar rörande undersökningens bedrivande.

Då undersökning ledes av åklagaren, äge han vid undersökningens verkställande anlita biträde av *tullmyndighet*, så ock uppdraga åt tulltjänsteman att vidtaga särskild till undersökningen hörande åtgärd, om dess beskaffenhet tillåter det.

Föreslagen lydelse

13 §²

Förundersökning rörande brott, som avses i denna lag, må inledas av *Tullverket*. Har den inletts av *Tullverket*, skall beträffande *verket* gälla vad i rättegångsbalken är stadgat om undersökningsledare. Är saken ej av enkel beskaffenhet, skall ledningen övertagas av åklagaren, så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall ock eljest övertaga ledningen, när det finnes påkallat av särskilda skäl.

Åklagaren äge, då undersökning ledes av *Tullverket*, meddela anvisningar rörande undersökningens bedrivande.

Då undersökning ledes av åklagaren, äge han vid undersökningens verkställande anlita biträde av *Tullverket*, så ock uppdraga åt tulltjänsteman att vidtaga särskild till undersökningen hörande åtgärd, om dess beskaffenhet tillåter det.

¹ Senaste lydelse av
4 § 1987:1067
22 § 1974:1070
24 § 1994:1417.

² Senaste lydelse 1981:1079.

Med tullmyndighet avses i denna paragraf chef för distriktstullkammare, gränstullkammare och tullkammare eller annan befattningshavare i tullverket som generaltullstyrelsen förordnar att fullgöra vad som enligt paragrafen ankommer på tullmyndighet.

19 §³

Om det finns anledning att anta att någon, som anträffas vid en gräns- eller kustort eller ankommer till en plats, med förbindelse till utlandet, har på sig gods som enligt denna lag är underkastat beslag, får tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen för att söka efter sådant gods hos honom utföra kroppsvisitation, ytlig kroppsbesiktning samt ta urinprov. Ingen får dock hållas kvar för urinprovstagning. Om vederbörande chef för tulldistrikt finner att skärpning av tullkontrollen av persontrafiken till eller från utlandet med viss lägenhet eller för viss tidrymd på någon plats är oundgängligen nödvändig, får efter myndighetschefens beslut kroppsvisitation utföras på var och en som med lägenheten eller under tidrymden ankommer till platsen från utlandet eller avreser från platsen till utlandet. Sådant beslut skall ofördröjligen underställas Generaltullstyrelsens prövning men skall likväl genast verkställas.

Kroppsvisitation, som är av mera väsentlig omfattning, ytlig kroppsbesiktning samt urinprovstagning skall verkställas inomhus i avskilt rum eller i lämpligt utrymme i fartyg samt, om undersökningsman eller den undersökte begär det och det kan ske utan större omgång, i vittnens närvaro. Kroppsvisitation, ytlig kroppsbesiktning och urinprovstagning beträffande kvinnor får inte verkställas eller bevittnas av annan än kvinna, läkare eller legitimerad sjuksköterska.

Om det finns anledning att anta att någon, som anträffas vid en gräns- eller kustort eller ankommer till en plats, med förbindelse till utlandet, har på sig gods som enligt denna lag är underkastat beslag, får tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen för att söka efter sådant gods hos honom utföra kroppsvisitation, ytlig kroppsbesiktning samt ta urinprov. Ingen får dock hållas kvar för urinprovstagning. Om chefen för en tullregion finner att skärpning av tullkontrollen av persontrafiken till eller från utlandet med viss lägenhet eller för viss tidrymd på någon plats är oundgängligen nödvändig, får efter regionchefens beslut kroppsvisitation utföras på var och en som med lägenheten eller under tidrymden ankommer till platsen från utlandet eller avreser från platsen till utlandet. Sådant beslut får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av Tullverkets chef eller den han sätter i sitt ställe.

³ Senaste lydelse 1993:1409.

Protokoll behöver inte föras och bevis om utförd kroppsvisitation, yttlig kroppsbesiktning eller urinprovstagning behöver inte utfärdas om inte den undersökte begär det eller föremål som påträffas tas i beslag.

Bestämmelser om rätt för *tullmyndighet* att undersöka handresgods samt resväskor och liknande som medförs av resande finns även i tullagen (1987:1065).

Bestämmelser om rätt för *Tullverket* att undersöka handresgods samt resväskor och liknande som medförs av resande finns även i tullagen (1994:1550).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1960:419) om
förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 1 § 3 mom. och 2 § 2 mom. lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker¹ ordet "generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2 mom. 1984:416.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.

Prop. 1998/99:79

Häri genom föreskrivs att i 4 § lagen (1962:120) om straff i vissa fall för oriktigt ursprungsintyg m.m.¹ ordet "generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1984:418.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga¹ att i 3 § ordet "Generaltullstyrelsen" samt i 2 och 3 §§ orden "en tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av
2 § 1994:1554
3 § 1994:1554.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om
skatt på annonser och reklam

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 26 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam¹ ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 26 § 1998:597.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tullag

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1973:431) om utredning angående brott mot utländsk tullag¹ ordet "generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1991:436.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m.

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 2 och 3 §§ lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m.¹ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1994:1556.

2.10 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § och 9 kap. 17 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §²

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till

1. förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud,
4. åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, tullmyndighets eller kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, eller
5. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt insiderlagen (1990:1342) eller efterlevnaden av 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

För uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 3 § polisdatalagen (1998:622) eller som i annat fall hänför sig till Säkerhetspolisens verksamhet för att förebygga eller avslöja brott mot rikets säkerhet eller förebygga terrorism gäller sekretess, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. Detsamma gäller uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 2 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar.

Sekretess enligt första och andra styckena gäller i annan verksamhet hos myndighet för att biträda åklagarmyndighet, polismyndighet, skattemyndighet, tullmyndighet eller kustbevakningen med att uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndighet i konkurs och inom exekutionsväsendet för uppgift som angår misstanke om att en gäldenär har begått brott som avses i 11 kap. brottsbalken

Sekretess enligt första och andra styckena gäller i annan verksamhet hos myndighet för att biträda åklagarmyndighet, polismyndighet, skattemyndighet, Tullverket eller Kustbevakningen med att uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndighet i konkurs och inom exekutionsväsendet för uppgift som angår misstanke om att en gäldenär har begått brott som avses i 11 kap. brottsbalken eller annat

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1999:93.

eller annat brott som har samband med gäldenärens näringsverksamhet.   brott som har samband med gäldenärens näringsverksamhet.

I fråga om uppgift i allmän handling som hänför sig till sådan underretelseverksamhet som avses i andra stycket gäller sekretessen i högst sjuttio år. I fråga om uppgift i allmän handling i övrigt gäller sekretessen i högst fyrtio år.

9 kap.

17 §³

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
  2. i angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
  3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
  4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, *tullmyndighets* eller kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
  4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, *Tullverkets* eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
  5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,
  6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
  7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
  8. i register som förs av Riksskatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
- om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i denna lag. Utan hinder av sekretessen får uppgift vidare lämnas ut enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622) och lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

³ Senaste lydelse 1999:94.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Prop. 1998/99:79

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.11 Förslag till lag om ändring i containerlagen
(1980:152)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 9 § containerlagen (1980:152) ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.12 Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen
(1980:343)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 § skatteregisterlagen (1980:343)¹ ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket" och ordet "tullmyndigheter" mot "verket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1983:143.
Senaste lydelse av 7 § 1998:1609.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:000) om
ändring i skatteregisterlagen (1980:343)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 § skatteregisterlagen (1980:343)¹ i paragrafens lydelse enligt lagen (1999:000) om ändring i nämnda lag ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket" och ordet "tullmyndigheter" mot "verket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1983:143.
Lydelse enligt prop. 1998/99:38.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:821) om
transport av farligt gods

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 16 a § lagen (1982:821) om transport av farligt gods¹ orden "en tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 16 a § 1992:593.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter ordet "tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.16 Förslag till lag om ändring i utsökningsregisterlagen
(1986:617)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 8 § utsökningsregisterlagen (1986:617)¹ ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 8 § 1995:441.

2.17 Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen
(1988:49)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om fartygssäkerhetslagen (1988:49)¹ att i 10 kap. 11 § ordet "tullmyndigheter" och i 11 kap. 3 § ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 10 kap. 11 § 1990:511.

2.18 Förslag till lag om upphävande av lagen (1988:328)
om fordonsskatt på utländska fordon

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon skall upphöra att gälla den 1 juli 1999.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om
Sveriges riksbank

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 kap. 8 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank¹ ordet "tullmyndigheter" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1999:19.

2.20 Förslag till lag om ändring i karantänslagen
(1989:290)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om karantänslagen (1989:290) att i 9 och 16 §§ ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket" samt att i 9 § ordet "den" skall bytas ut mot "verket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.21 Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen
(1990:137)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om tullregisterlagen (1990:137)¹
dels att i 2 och 3 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall
bytas ut mot "Tullverket" eller i förekommande fall "Tullverkets" samt att
i 3 § ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket",
dels att 1, 2 a och 6 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

För de ändamål som anges i 2 §
får *ett för tullmyndigheterna ge-*
mensamt tullregister *föras* med
hjälp av automatisk databehand-
ling.

För de ändamål som anges i 2 §
får *Tullverket föra* ett tullregister
med hjälp av automatisk databe-
handling.

Bestämmelserna i denna lag gäller inte de register som Tullverket för
med stöd av lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpan-
de verksamhet och inte heller register som regleras i annan lag eller för-
ordning.

Bestämmelser om förfarandet vid import och export finns i rådets för-
ordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en
tullkodex för gemenskapen och i kommissionens förordning (EEG) nr
2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förord-
ning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen
och i tullagen (1994:1550).

2 a §³

Generaltullstyrelsen är *regis-*
teransvarig för tullregistret.

Tullverket är *registeransvarigt*
för tullregistret.

Andra tullmyndigheter är *regis-*
teransvariga när det gäller *upp-*
gifter i tullärenden som handläggs
hos myndigheten.

6 §⁴

Samtliga tullmyndigheter får ha
terminalåtkomst till tullregistret.
Annan tullmyndighet än General-
tullstyrelsen får dock endast ta del
av de uppgifter som behövs i *myn-*
dighetens verksamhet.

Tullverket har terminalåtkomst
till tullregistret. *En tullregion* får
dock endast ta del av de uppgifter
som behövs i *regionens* verksa-
mhet.

¹ Senaste lydelse av

2 § 1998:510

3 § 1998:510.

² Senaste lydelse 1997:1061.

³ Senaste lydelse 1991:159.

⁴ Senaste lydelse 1998:510.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter om kontroll och beslut enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter.

Skattemyndighet som regeringen bestämmer får för ändamål som avses i 2 § andra stycket ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om
kontroll av narkotika

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 12 och 14 §§ lagen (1992:860) om kontroll
av narkotika¹ ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av
12 § 1993:361
14 § 1995:91.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1602) om
valuta- och kreditreglering

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 7 § lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering ordet "tullmyndigheterna" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.24 Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 20 a § postlagen (1993:1684)¹ orden "en tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 20 a § 1996:705.

2.25 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen
(1994:200)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 kap. 9 och 10 §§ samt 8 kap. 4 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 10 § 1994:1798
8 kap. 4 § 1994:1798.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 21 § lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet¹ ordet "tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 21 § 1997:503.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 6 § lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. ordet "tullmyndigheten" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1994:1550)¹

dels att i 31, 67 och 119 §§ ordet "Generaltullstyrelsen" samt i 7, 9–16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 37, 38, 40, 41, 44, 47, 48, 52, 55–57 a, 58–62, 66, 67 a–71, 74, 75, 77, 78, 94, 96, 98, 99 a, 111, 113 och 118 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" eller i förekommande fall "Tullverkets",

dels att i 13 och 78 §§ ordet "myndigheten" samt i 66 § orden "denna myndighet" skall bytas ut mot "verket",

dels att 107 § skall upphöra att gälla,

dels att 2, 21, 57 b, 57 d, 64, 91, 99, 100–105 och 108–110 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag förstås med

det svenska tullområdet: Sveriges landområde och sjöterritorium samt luftrummet däröver,

EG:s tullområde: de områden som anges i artikel 3 i förordning (EEG) nr 2913/92,

EG:s skatteområde: det område inom vilket gemenskapens bestämmelser om en viss skatt är tillämpliga,

tredje land: område som inte omfattas av EG:s tullområde,

tullklarering: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till godkänd tullbehandling,

tullklarering: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till godkänd tullbehandling,

förtullning: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

förtullning: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

I övrigt har uttryck som används i denna lag samma innebörd som i förordning (EEG) nr 2913/92.

Vid tillämpning av tullagstiftningen förstås med tullmyndighet Generaltullstyrelsen och underställda myndigheter. Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

¹ Senaste lydelse av
9 a § 1996:703
38 § 1997:1046
57 a § 1996:703
66 § 1996:703

67 a § 1996:703
67 b § 1996:703
69 § 1997:505
71 § 1997:505
74 § 1997:1031

75 § 1997:505
99 a § 1996:703
118 § 1997:1063.

21 §

Den tullmyndighet som fattat beslut om tull som första instans skall ompröva beslutet i en fråga som kan ha betydelse för tulltaxeringen om den tullskyldige begär det eller om det finns andra skäl. Ytterligare regler om omprövning av tull finns i förordningarna (EEG) nr 2913/92 och 2454/93.

Bestämmelserna i denna lag och i tullagstiftningen i övrigt om omprövning av beslut om tull gäller även tulltaxeringsbeslut i övrigt samt beslut om tulltillägg och förseningsavgift. Att omprövning av sådana beslut skall ske om de överklagats framgår av 104 och 106 §§.

Tullverket skall ompröva ett beslut i en fråga som kan ha betydelse för tulltaxeringen om den tullskyldige begär det eller om det finns andra skäl. Ytterligare regler om omprövning av tull finns i förordningarna (EEG) nr 2913/92 och 2454/93.

57 b §²

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *myndigheten*.

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *tullregionen*.

57 d §³

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *tullmyndighet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *tullregion* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Förutsättningarna för ett beslut om kvarhållande är

1. att det finns anledning anta att sådan postförsändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling, samt
2. att ett sådant beslut är nödvändigt för att det avsedda resultatet skall uppnås.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall

² Senaste lydelse 1996:703.

³ Senaste lydelse 1996:703.

snarast prövas av *Generaltullstyrelsen*.

snarast prövas av *Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist*.

Prop. 1998/99:79

64 §

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tullagstiftningen inte är riktig, får *tullmyndigheten* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

En tullmyndighet får, med Generaltullstyrelsens medgivande, anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller handlingen skall stå för kostnaden, om styrelsen inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, skall denne enligt beslut av *tullmyndighet* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tullagstiftningen inte är riktig, får *Tullverket* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

Tullverket får anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller handlingen skall stå för kostnaden, om verket inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, skall denne enligt beslut av *Tullverket* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

91 §

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *tullmyndigheten*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 100 §, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *Tullverket*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 100 §, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett

inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Den tullskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall utan hinder av vad som annars gäller om överklagande prövas, om beslutet om den tull som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall tas upp och vidare handläggas av tullmyndigheten.

Innan beslut fattas om påföring av tulltillägg eller förseningsavgift skall den tullskyldige om möjligt ges tillfälle att yttra sig.

Underrättelse om att *tullmyndigheten* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

Underrättelse om att *Tullverket* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

99 §⁴

När *en tullmyndighet* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas. Finns det anledning att anta att den tullskyldige eller, om den tullskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den tullskyldige har begått brott, får den tullskyldige inte föreläggas enligt 68 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

När *Tullverket* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas. Finns det anledning att anta att den tullskyldige eller, om den tullskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den tullskyldige har begått brott, får den tullskyldige inte föreläggas enligt 68 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

⁴ Senaste lydelse 1997:1031.

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt föreskrift i tullagstiftningen eller att fullgöra skyldighet som föreskrivs i 62 § eller med stöd av 65 §.

Vite får inte fastställas till lägre belopp än femhundra kronor eller högre än femtusen kronor.

Frågor om utdömande av vite prövas av Generaltullstyrelsen.

Bestämmelsen i 36 § tillämpas även i fråga om viten.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

100 §

Hos *Generaltullstyrelsen* skall finnas ett allmänt ombud *som för det allmännas talan i mål och ärenden som avses i 107 § första stycket utom sådana mål och ärenden som gäller eller har samband med inskränkning i rätten att förfoga över varor. Det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för den tullskyldige eller annan enskild part. Ombudet har då samma behörighet som den enskilde parten.*

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Hos *Tullverket* skall finnas ett allmänt ombud. *Det allmänna ombudet får överklaga Tullverkets beslut i sådana ärenden som avses i 102 och 106 §§.*

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

101 §

Beslut, som någon annan tullmyndighet än Generaltullstyrelsen har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen eller enligt tullagstiftningen i övrigt, får överklagas hos Generaltullstyrelsen.

Tullmyndighets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

Ett beslut av Tullverket enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen eller enligt tullagstiftningen i övrigt, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Tullverkets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

Föreskrifter om överklagande av Tullverkets beslut om föreskrifter med stöd av ett bemyndigande enligt denna lag meddelas av regeringen.

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull skall överklagandet ha kommit in till *den myndighet som meddelat beslutet* inom tre år från den dag då tullskyldigheten uppkom. Om *tulltaxeringsbeslutet* meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket omprövats får även omprövningsbeslutet överklagas inom där angiven treårsfrist. Om omprövningsbeslutet meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom, får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av omprövningsbeslutet.

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull *eller beslut om fastställelse av annan skatt än tull samt avgift enligt 10 § andra stycket*, skall överklagandet ha kommit in till *Tullverket* inom tre år från den dag då tullskyldigheten *eller den anmälningsskyldighet som anges i 9 §* uppkom. Om *beslutet* meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten *eller anmälningsskyldigheten* uppkom får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige *eller anmälningsskyldige* fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket omprövats får även omprövningsbeslutet överklagas inom där angiven treårsfrist. Om omprövningsbeslutet meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten *eller anmälningsskyldigheten* uppkom, får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige *eller anmälningsskyldige* fick del av omprövningsbeslutet.

En tullskyldigs eller anmälningsskyldigs yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall prövas, oavsett tidsfristerna i första och andra styckena, om beslutet om den tull som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen besluta att det skall

tas upp och handläggas av Tullverket.

Den tullskyldige får överklaga ett tulltaxeringsbeslut även om det inte gått honom emot.

En tullskyldig eller anmälningsskyldig får överklaga ett beslut som avses i första och andra styckena även om det inte gått honom emot.

103 §

Beslutsmyndighet som avses i 102 § skall pröva om den tullskyldiges överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *myndigheten* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *beslutsmyndigheten* har lämnat den tullskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *en annan tullmyndighet än den som fattat beslutet*. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den tullmyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *tullmyndigheten*.

Tullverket skall pröva om den tullskyldiges eller *anmälningsskyldiges* överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *Tullverket* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *Tullverket* har lämnat en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *allmän förvaltningsdomstol*. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *Tullverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *domstolen*.

104 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *beslutsmyndigheten* snarast ompröva det överklagade beslutet.

Ett överklagande förfaller, om *tullmyndigheten* ändrar beslutet så som den tullskyldige begär.

Om *myndigheten* ändrar beslutet på annat sätt än den tullskyldige begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får *myndigheten* lämna den tullskyldige tillfälle att återkalla överklagandet.

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *Tullverket* snarast ompröva det överklagade beslutet.

Ett överklagande förfaller, om *Tullverket* ändrar beslutet så som den tullskyldige eller *anmälningsskyldige* begär.

Om *Tullverket* ändrar beslutet på annat sätt än den tullskyldige eller *anmälningsskyldige* begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får *Tullverket* lämna den tullskyldige eller *anmälningsskyldige* tillfälle att återkalla överklagandet.

105 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 §, skall tullmyndigheten överlämna överklagandet, sitt omprövningsbeslut och övriga handlingar i ärendet till *Generaltullstyrelsen*. Om det finns särskilda skäl får överklagandet överlämnas till *Generaltullstyrelsen* utan föregående omprövning.

Ett överklagande som inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 § skall tillsammans med handlingarna i ärendet överlämnas till den domstol som skall pröva överklagandet. Om det finns särskilda skäl får överklagandet överlämnas utan föregående omprövning.

108 §

Om en part har överklagat ett beslut i ett sådant *mål eller ärende vari enligt 100 § det allmännas talan skall föras av ett allmänt ombud*, får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till *den myndighet som meddelade beslutet* inom två månader, om överklagande görs enligt 102 § eller 106 §, inom en vecka i mål om bindande klassificeringsbesked och i övrigt inom två veckor från den dag då han fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om han inte fick del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Om en part har överklagat *Tullverkets* beslut i ett sådant ärende som avses i 102 eller 106 §, får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till *Tullverket* inom två månader från den dag då han fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om han inte fick del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare överklagandet förfallet.

109 §

Bestämmelserna i 6 kap. 13 och 18-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla det allmänna ombudet och vad som

Bestämmelserna i 6 kap. 9-15 §§, 16 § andra och tredje styckena samt 17-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla det

sågs om länsrätten *Generaltullstyrelsen*.

allmänna ombudet och vad som sågs om *skattemyndighet Tullverket*.

Prop. 1998/99:79

110 §

Beslut enligt 20, 21, 23 och 24 §§ samt beslut om tulltillägg och förseningsavgift skall gälla omedelbart. Detsamma gäller annat beslut av tullmyndighet, som meddelats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

I artiklarna 7 och 244 i förordningen (EEG) nr 2913/92 finns bestämmelser om verkställighet av beslut som överklagas.

Beslut om skönstulltaxering, tulltillägg och förseningsavgift samt beslut om annan skatt än tull skall gälla omedelbart. Detsamma gäller annat beslut av Tullverket som meddelats enligt tullagstiftningen eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av tullagstiftningen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Äldre bestämmelser gäller dock beträffande överklaganden som före ikraftträdandet kommit in till den myndighet som fattat det överklagade beslutet. Beslut som före ikraftträdandet överklagats hos *Generaltullstyrelsen* skall efter ikraftträdandet prövas av *Tullverkets* chef eller den som han sätter i sitt ställe.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. att i 2 kap. 5, 10 och 12 §§ och 3 kap. 1 och 2 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer samt i 2 kap. 8 §, 3 kap. 5 § och 4 kap. 4 § ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång m.m.

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång m.m.¹ att i 2, 5 och 6 §§ ordet "Generaltullstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" i motsvarande form, att i 3 och 4 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" samt att i 2 § ordet "tullmyndighet" skall bytas ut mot "myndighet".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av
2 § 1995:763
4 § 1998:1685.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1563) om tobaksskatt¹ dels att i 19 och 41 §§ ordet ”tullmyndigheten” skall bytas ut mot ”Tullverket”,

dels att 24 och 25 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 9, 23, 23 a och 26 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §²

Skyldig att betala skatt (skattskyldig) är den som

1. har godkänts som upplagshavare enligt 10 § eller den som i Sverige yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor,
2. yrkesmässigt från ett annat EG-land tar emot skattepliktiga varor enligt 13 eller 14 §,
3. har godkänts som skatterepresentant enligt 15 §,
4. säljer skattepliktiga varor till Sverige genom distansförsäljning enligt 16 §,
5. i annat fall än som avses i 1–3, från ett annat EG-land till Sverige för in eller tar emot skattepliktiga varor, om varorna skall användas för annat än privat bruk,
6. från tredje land importerar skattepliktiga varor.

Skattskyldighet föreligger inte för varor som förs in till Sverige under sådana omständigheter att förutsättningar skulle finnas att medge återbetalning av skatten enligt 31 a §.

Skattskyldighet föreligger inte för varor som förs in till Sverige under sådana omständigheter att förutsättningar skulle finnas att medge återbetalning av skatten enligt 31 d §.

23 §³

Vid transport av obeskattade varor mellan Sverige och ett annat EG-land skall upplagshavaren upprätta ett ledsagardokument *i fyra exemplar. Upplagshavaren skall även upprätta ett sådant dokument* vid transport av obeskattade varor till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land *samt då* obeskattade varor levereras till mottagare i ett annat EG-land enligt 21 § första stycket e. *Tre exemplar av dokumentet skall åtfölja varorna under trans-*

Upplagshavare skall upprätta ledsagardokument,

1. vid transport av obeskattade varor mellan Sverige och ett annat EG-land,

2. vid transport av obeskattade varor till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land,

3. vid transport av obeskattade varor till mottagare i ett annat EG-land enligt 21 § första stycket e,

4. vid export till tredje land av obeskattade varor, och

¹ Senaste lydelse av 25 § 1995:612.

² Senaste lydelse 1995:612.

³ Senaste lydelse 1995:612.

port. Vid transport till mottagare som avses i 21 § första stycket e skall varorna under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller för varorna i det andra EG-landet. Av dokumentets exemplar skall ett (returexemplaret) undertecknas av mottagaren och återsändas till avsändaren senast 15 dagar efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna har mottagits.

Har en upplagshavare sålt obeskattade varor till en näringsidkare i ett annat EG-land och har upplagshavaren inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna avsänts erhållit returexemplaret av ledsagardokumentet, skall han utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om förhållandet.

5. vid transport av varor som förtullats enligt tullagen (1994:1550).

Ledsagardokument som avses i första stycket skall åtfölja varorna under transport i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Vid transport till mottagare som avses i 21 § första stycket e skall varorna under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller för varorna i det andra EG-landet.

Skyldigheten att upprätta ledsagardokument enligt första stycket 5 gäller även registrerad varumottagare.

Har upplagshavaren sålt obeskattade varor till en oregistrerad varumottagare, skall varorna under transporten även åtföljas av dokumentation som visar att sådan säkerhet som avses i 14 § ställts för skatten i destinationslandet.

Regeringen får meddela föreskrifter om förfarandet vid ändring och tillägg av uppgifter i ledsagardokumentet.

23 a §⁴

Upplagshavare eller varumottagare som tar emot varor från ett annat EG-land skall senast 15 da-

⁴ Senaste lydelse 1995:612.

gar efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna tagits emot underteckna ett exemplar av ledsagardokumentet (returexemplaret) och skicka tillbaka det till avsändaren i det andra EG-landet.

Beskattningsmyndigheten skall på returexemplaret av ledsagardokumentet attestera andra förluster än sådana som avses i 21 § första stycket a och 32 § b, under förutsättning att förlusterna uppkommit under transport inom EG och konstaterats i Sverige.

Om obeskattade varor transporteras från ett skatteupplag i ett annat EG-land till Sverige och andra förluster än sådana som avses i 21 § första stycket a och 32 § b under transporten uppkommit i ett annat EG-land, skall beskattningsmyndigheten vid varornas ankomst till Sverige ange i vilken omfattning beskattning skall ske av de förlorade varumängderna samt hur skatten skall beräknas. Beskattningsmyndigheten skall skicka en kopia av returexemplaret till behörig myndighet i det EG-land där förlusten konstaterats.

26 §

När skattepliktiga varor för vilka skatt enligt denna lag har tagits ut skall levereras till ett annat EG-land, skall den som ansvarar för transporten upprätta ett förenklat ledsagardokument *i tre exemplar. Två exemplar av dokumentet* skall åtfölja varorna under transporten. Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid försäljning som avses i 28 §.

När skattepliktiga varor för vilka skatt enligt denna lag har tagits ut skall levereras till ett annat EG-land, skall den som ansvarar för transporten upprätta ett förenklat ledsagardokument. *Ledsagardokumentet* skall åtfölja varorna under transporten *i enlighet med vad regeringen föreskriver.* Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid försäljning som avses i 28 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1564) om alkoholskatt¹ dels att i 18 § ordet ”tullmyndigheten” skall bytas ut mot ”Tullverket”, dels att 23 och 24 §§ skall upphöra att gälla, dels att 8, 22, 22 a, och 25 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²

Skyldig att betala skatt (skattskyldig) är den som

1. har godkänts som upplagshavare enligt 9 § eller den som i Sverige yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor,
2. yrkesmässigt från ett annat EG-land tar emot skattepliktiga varor enligt 12 och 13 §§,
3. har godkänts som skatterepresentant enligt 14 §,
4. säljer skattepliktiga varor till Sverige genom distansförsäljning enligt 15 §,
5. i annat fall än som avses i 1–3, från ett annat EG-land till Sverige för in eller tar emot skattepliktiga varor, om varorna skall användas för annat än privat bruk,
6. från tredje land importerar skattepliktiga varor,
7. annars i Sverige tillverkar etylalkohol.

Skattskyldighet föreligger inte för varor som förs in till Sverige under sådana omständigheter att förutsättningar skulle finnas att medge återbetalning av skatten enligt 31 a §.

Skattskyldighet föreligger inte för varor som förs in till Sverige under sådana omständigheter att förutsättningar skulle finnas att medge återbetalning av skatten enligt 31 d §.

22 §³

Vid transport av obeskattade varor mellan Sverige och ett annat EG-land skall upplagshavaren upprätta ett ledsagardokument *i fyra exemplar. Upplagshavaren skall även upprätta ett sådant dokument vid transport av obeskattade varor till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land samt då obeskattade varor levereras till mottagare i ett annat EG-land enligt 20 § första stycket m. Tre exemplar av dokumentet skall åtfölja varorna under trans-*

Upplagshavare skall upprätta ledsagardokument

1. vid transport av obeskattade varor mellan Sverige och ett annat EG-land,
2. vid transport av obeskattade varor till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land,
3. vid transport av obeskattade varor till mottagare i ett annat EG-land enligt 20 § första stycket m,
4. vid export till tredje land av obeskattade varor, och

¹ Senaste lydelse av 24 § 1995:613.

² Senaste lydelse 1995:613.

³ Senaste lydelse 1995:613.

port. Vid transport till mottagare som avses i 20 § första stycket m skall varorna under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller för varorna i det andra EG-landet. Av dokumentets exemplar skall ett (returexemplaret) undertecknas av mottagaren och återsändas till avsändaren senast 15 dagar efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna har mottagits.

Har en upplagshavare sålt obeskattade varor till en näringsidkare i ett annat EG-land och har upplagshavaren inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna avsänts erhållit returexemplaret av ledsagardokumentet, skall han utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om förhållandet.

5. vid transport av varor som förtullats enligt tullagen (1994:1550).

Ledsagardokument som avses i första stycket skall åtfölja varorna under transport i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Vid transport till mottagare som avses i 20 § första stycket m skall varorna under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller för varorna i det andra EG-landet.

Skyldigheten att upprätta ledsagardokument enligt första stycket 5 gäller även registrerad varumottagare.

Har upplagshavaren sålt obeskattade varor till en oregistrerad varumottagare, skall varorna under transporten även åtföljas av dokumentation som visar att sådan säkerhet som avses i 13 § ställts för skatten i destinationslandet.

Regeringen får meddela föreskrifter om förfarandet vid ändring och tillägg av uppgifter i ledsagardokumentet.

22 a §⁴

Upplagshavare eller varumottagare som tar emot varor från ett annat EG-land skall senast 15 da-

⁴ Senaste lydelse 1995:613.

gar efter utgången av den kalendermånad under vilken varorna tagits emot underteckna ett exemplar av ledsagardokumentet (returexemplaret) och skicka tillbaka det till avsändaren i det andra EG-landet.

Beskattningsmyndigheten skall på returexemplaret av ledsagardokumentet attestera andra förluster än sådana som avses i 20 § första stycket a och 32 § b, under förutsättning att förlusterna uppkommit under transport inom EG och konstaterats i Sverige.

Om obeskattade varor transporteras från ett skatteupplag i ett annat EG-land till Sverige och andra förluster än sådana som avses i 20 § första stycket a och 32 § b under transporten uppkommit i ett annat EG-land, skall beskattningsmyndigheten vid varornas ankomst till Sverige ange i vilken omfattning beskattning skall ske av de förlorade varumängderna samt hur skatten skall beräknas. Beskattningsmyndigheten skall skicka en kopia av returexemplaret till behörig myndighet i det EG-land där förlusten konstaterats.

25 §

När skattepliktiga varor för vilka skatt enligt denna lag har tagits ut skall levereras till ett annat EG-land, skall den som ansvarar för transporten upprätta ett förenklat ledsagardokument *i tre exemplar. Två exemplar av dokumentet* skall åtfölja varorna under transporten. Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid försäljning som avses i 27 §.

När skattepliktiga varor för vilka skatt enligt denna lag har tagits ut skall levereras till ett annat EG-land, skall den som ansvarar för transporten upprätta ett förenklat ledsagardokument. *Ledsagardokumentet* skall åtfölja varorna under transporten *i enlighet med vad regeringen föreskriver.* Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid försäljning som avses i 27 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.33 Förslag till lag om ändring i alkohollagen
(1994:1738)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 11 kap. 4 § samt 12 kap. 8 och 8 a §§ alkohollagen (1994:1738)¹ ordet "tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Senaste lydelse av 12 kap. 8 a § 1998:511.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi¹ dels att i 2 kap. 8 § och 10 kap. 9 § ordet "tullmyndighet" i olika böningsformer skall bytas ut mot "Tullverket", dels att 6 kap. 5 och 6 §§ skall upphöra att gälla, dels att 6 kap. 3, 7 och 8 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §²

Upplagshavare skall upprätta ett ledsagardokument i fyra exemplar när han transporterar bränsle, för vilket skattskyldighet inte har inträtt, till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land eller till en upplagshavare eller en varumottagare i ett annat EG-land. Upplagshavaren skall behålla ett exemplar av dokumentet. De övriga tre exemplaren av dokumentet skall följa bränslet under transporten.

Ledsagardokument enligt första stycket skall även upprättas när en upplagshavare transporterar bränsle för vilket skattskyldighet inte har inträtt till en mottagare i ett annat EG-land enligt 2 kap. 11 § första stycket 5. I detta fall skall bränslet under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller

Upplagshavare skall upprätta ledsagardokument,

1. vid transport av bränsle, för vilket skattskyldighet inte har inträtt, till en upplagshavare eller en varumottagare i ett annat EG-land,

2. vid transport av bränsle, för vilket skattskyldighet inte har inträtt, till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land,

3. vid transport av bränsle, för vilket skattskyldighet inte har inträtt, till en mottagare i ett annat EG-land enligt 2 kap. 11 § första stycket 5,

4. vid export till tredje land av obeskattat bränsle som avses i 1 kap. 3 a §, och

5. vid transport av bränsle som avses i 1 kap. 3 a § och som förtullats enligt tullagen (1994:1550).

Ledsagardokument som avses i första stycket skall följa bränslet under transporten i enlighet med vad regeringen föreskriver.

¹ Senaste lydelse av

6 kap. 5 § 1995:611

6 kap. 6 § 1995:611

10 kap. 9 § 1995:912.

² Senaste lydelse 1995:611.

för bränslet i det andra EG-landet.

Om en upplagshavare inte inom två månader efter utgången av den kalendermånad under vilken bränsle förts ut ur landet fått ett undertecknat returexemplar av ledsagardokumentet, skall han utan dröjsmål underrätta beskattningsmyndigheten om detta.

Regeringen får meddela föreskrifter om förfarandet vid ändring och tillägg av uppgifter i ledsagardokumentet.

Vid transport till mottagare som avses i 2 kap. 11 § första stycket 5 skall bränslet under transporten även åtföljas av ett intyg om att skattefrihet gäller för bränslet i det andra EG-landet.

7 §

Bränsle för vilket skattskyldighet inte inträtt och som av en upplagshavare levereras till en oregistrerad varumottagare i ett annat EG-land skall under leveransen följas av dokument som visar att säkerhet enligt 4 kap. 4 § har ställts för skattens betalning.

Bränsle för vilket skattskyldighet inte inträtt och som av en upplagshavare levereras till en oregistrerad varumottagare i ett annat EG-land skall under leveransen följas av dokument som visar att säkerhet enligt 4 kap. 7 § har ställts för skattens betalning.

8 §³

Den som ansvarar för transporten av beskattat bränsle enligt 1 kap. 3 a § till en mottagare i ett annat EG-land skall upprätta ett förenklat ledsagardokument *i tre exemplar*. Två exemplar av dokumentet skall följa bränslet under transporten. Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid distansförsäljning enligt 9 §.

Den som ansvarar för transporten av beskattat bränsle enligt 1 kap. 3 a § till en mottagare i ett annat EG-land skall upprätta ett förenklat ledsagardokument. *Ledsagardokumentet* skall följa bränslet under transporten *i enlighet med vad regeringen föreskriver*. Sådant ledsagardokument krävs dock inte vid distansförsäljning enligt 9 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

³ Senaste lydelse 1995:611.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 12–14 §§ lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m. ordet "Generaltullstyrelsen" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 § vapenlagen (1996:67) skall ha följande lydelse.

2 kap.
15 §

Skjutvapen eller ammunition, som en resande fört med till Sverige för personligt bruk men inte haft rätt att föra in, får åter föras ut, om egendomen anmäls i behörig ordning för *tullmyndigheten*. Vapnen och ammunitionen tillfaller staten om egendomen inte förs ut inom antingen fyra månader efter en sådan anmälan eller den längre tid därefter som *Generaltullstyrelsen* eller, efter styrelsens bestämmande, en annan *tullmyndighet* i det enskilda fallet bestämmer. I ett sådant fall skall egendomen behandlas som om den hade förklarats förverkad.

Skjutvapen eller ammunition, som en resande fört med till Sverige för personligt bruk men inte haft rätt att föra in, får åter föras ut, om egendomen anmäls i behörig ordning för *Tullverket*. Vapnen och ammunitionen tillfaller staten om egendomen inte förs ut inom antingen fyra månader efter en sådan anmälan eller den längre tid därefter som *Tullverket* i det enskilda fallet bestämmer. I ett sådant fall skall egendomen behandlas som om den hade förklarats förverkad.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.37 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen¹

dels att i 4 och 14 §§ ordet ”Generaltullstyrelsen” samt i 8, 13, 15–18 och 21 §§ ordet ”tullmyndighet” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Tullverket”,

dels att 9, 11, 12 och 22 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 17 a–17 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Beslut om öppnande med stöd av 8 § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *myndigheten*.

Beslut om öppnande med stöd av 8 § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *tullregionen*.

11 §

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får *chefen* för en *tullmyndighet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från ett annat EU-land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får *chefen* för en *tullregion* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från ett annat EU-land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Förutsättningarna för ett beslut om kvarhållande är

1. att det finns anledning anta att sådan postförsändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling, samt

2. att ett sådant beslut är nödvändigt för att det avsedda resultatet skall uppnås.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1999:57.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av *Generaltullstyrelsen*.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av *Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist*.

12 §

Polisen och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om *en tullmyndighet* och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också polismyndigheten och Kustbevakningen samt en polisman och en tjänsteman vid Kustbevakningen.

Polisen och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om *Tullverket* och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också polismyndigheten och Kustbevakningen samt en polisman och en tjänsteman vid Kustbevakningen.

Ett postbefordringsföretag som regeringen bestämmer är skyldigt att, på begäran av *tullmyndigheten*, till *denna myndighet* överlämna en försändelse som kvarhållits enligt 11 §.

Ett postbefordringsföretag som regeringen bestämmer är skyldigt att, på begäran av *Tullverket*, till *verket* överlämna en försändelse som kvarhållits enligt 11 §.

Ett befordringsföretag är skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

17 a §

Varor som avses i 3 § 1, 3–8, 10, 13 och 14, och som har omhändertagits enligt 17 §, får inte lämnas ut om

1. en sådan vara enligt lag eller annan författning inte får föras in i eller ut ur landet, eller

2. ett särskilt föreskrivet villkor för att varan skall få föras in i eller ut ur landet inte är uppfyllt.

Om förutsättningarna i första stycket 2 inte är uppfyllda skall den som för in eller för ut varan, eller varans ägare, ges möjlighet att uppfylla förutsättningarna eller, vid införsel, att återutföra varan.

17 b §

Ett beslut enligt 17 a § om att en vara inte får lämnas ut skall upphävas, om

1. *det inte längre finns grund för ett sådant beslut,*

2. *ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling meddelas beträffande varan,*

3. *varan förklaras förverkad enligt 17 c §, eller*

4. *det är oskäligt att inte lämna ut varan.*

Den som gör anspråk på en vara som har varit omhändertagen svarar för att varan hämtas.

17 c §

Tullverket får besluta att varor som avses i 3 § 1, 3–8, 10, 13 och 14, och som har omhändertagits enligt 17 §, skall förklaras förverkade om ett beslut enligt 17 a § att en sådan vara inte får lämnas ut har vunnit laga kraft och ägaren, eller den som för in eller för ut varan, inte har uppfyllt förutsättningarna för in- eller utförseln eller, vid införsel, återutfört varan inom en månad från den dag då beslutet vann laga kraft.

Tullverket får även besluta att en vara som avses i första stycket skall förverkas om ett tidigare beslut om omhändertagande har upphävts enligt 17 b § och

1. *ägaren inte har gjort anspråk på varan inom tre månader från den dag då beslutet om att varan inte får lämnas ut upphävdes, eller*

2. *ägaren, om han har gjort sådant anspråk, inte har hämtat varan inom tre månader från den dag då anspråket framställdes.*

Om det finns särskilda skäl får Tullverket medge en förlängning av de tidsfrister som anges i första och andra styckena.

17 d §

När ett beslut om förverkande enligt denna lag vunnit laga kraft skall varan förstöras genom Tullverkets försorg. I fråga om alkoholvaror gäller dock lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. i tillämpliga delar.

22 §

Beslut enligt 13–15 och 17 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs för överklagande till kammarrätten.

Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut enligt 13–15 och 17–17 d §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2. Bestämmelserna i 17 a–17 d §§ skall inte tillämpas i fråga om varor som omhändertagits före ikraftträdandet.

2.38 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

dels att i 12 § ordet "Generaltullstyrelsen" samt i 4, 13, 14 och 17 §§ ordet "tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket",

dels att 1, 6, 10, 15 och 24 §§ skall ha följande lydelse.

1 §

För de ändamål som anges i denna lag får register föras med hjälp av automatisk databehandling för *tullmyndigheternas* brottsbekämpande verksamhet i form av

1. register i underrättelseverksamhet bestående dels av ett gemensamt underrättelseregister, dels av analysregister, och

2. ett gemensamt spaningsregister.

För de ändamål som anges i denna lag får register föras med hjälp av automatisk databehandling för *Tullverkets* brottsbekämpande verksamhet i form av

1. register i underrättelseverksamhet bestående dels av ett gemensamt underrättelseregister, dels av analysregister, och

2. ett gemensamt spaningsregister.

Tullverket är registeransvarigt för registren enligt denna lag.

6 §

Underrättelseregistret får inrättas av *Generaltullstyrelsen* och föras som ett gemensamt register för *tullmyndigheternas* underrättelseverksamhet. *Generaltullstyrelsen är registeransvarig för underrättelseregistret.*

Underrättelseregistret får inrättas av *Tullverket* och föras som ett gemensamt register för *verkets* underrättelseverksamhet.

10 §

En tullmyndighet får inrätta och föra analysregister när en särskild undersökning har inletts och det finns anledning att anta att allvarlig brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas. *Tullmyndigheten är registeransvarig för analysregistret.*

Inom Tullverket får *Tullverkets huvudkontor* eller *en tullregion* inrätta och föra analysregister när en särskild undersökning har inletts och det finns anledning att anta att allvarlig brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas.

15 §

Spaningsregistret får inrättas av *Generaltullstyrelsen* och föras som ett gemensamt register för *tullmyndigheternas* spanings- och kontrollverksamhet. *Generaltullstyrelsen*

Spaningsregistret får inrättas av *Tullverket* och föras som ett gemensamt register för *verkets* spanings- och kontrollverksamhet.

sen är registeransvarig för spaningsregistret.

Prop. 1998/99:79

24 §

Om någon som i tjänsten tar befattning med en uppgift som har lämnats ur register finner anledning att anta att uppgiften är oriktig, skall han genast anmäla detta till *Generaltullstyrelsen* eller till registeransvarig tullmyndighet.

Om någon som i tjänsten tar befattning med en uppgift som har lämnats ur register finner anledning att anta att uppgiften är oriktig, skall han genast anmäla detta till *Tullverket*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.39 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om
vägavgift för vissa tunga fordon

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte brukas i strid mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som har meddelats med stöd av denna lag.

Föraren av ett avgiftspliktigt fordon skall, vid färd på avgiftsbelagd väg, medföra beviset om betald vägavgift. Beviset skall på begäran av polismyndighet visas upp vid kontroll.

Föraren av ett avgiftspliktigt fordon skall, vid färd på avgiftsbelagd väg, medföra beviset om betald vägavgift. Beviset skall på begäran av polismyndighet visas upp vid kontroll. *Är vägavgiften för ett svenskt fordon betald men har ägaren inte tillställts beviset är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.40 Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen
(1998:490)

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs i fråga om yrkestrafiklagen (1998:490) att i 4 kap. 6 § och 7 kap. 5 § ordet "Generaltullstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" i motsvarande form samt att i 6 kap. 8 § orden "en tullmyndighet" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.41 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

dels att i 2 kap. 1–7, 11–13 och 22 §§, 3 kap. 1, 4, 5 och 9 §§ och 4 kap. 2, 6, 7, 9, 10, 13 och 15 §§ ordet "tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket" eller i förekommande fall "Tullverkets" samt att i 2 kap. 2 och 12 §§ ordet "myndigheten" skall bytas ut mot "verket",

dels att 3 kap. 2 § skall ha följande lydelse.

3 kap.

2 §

Beslut om att öppna brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller, efter dennes förordnande, av någon annan tjänsteman vid *myndigheten*.

Beslut om att öppna brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion* eller, efter dennes förordnande, av någon annan tjänsteman vid *regionen*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2.42 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Prop. 1998/99:79

Härigenom föreskrivs att i 7 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ordet "tullmyndigheter" skall bytas ut mot "Tullverket".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

3 Ärendet och dess beredning

Med stöd av regeringens bemyndigande den 19 december 1996 tillkallade det statsråd som har ansvar för tullväsendet en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av den tullagstiftning som faller inom Finansdepartementets ansvarsområde (dir. 1996:103). I uppdraget ingår bl.a. att överväga om det finns skäl att se över bestämmelserna om överklagande i tullagen (1994:1550). Utredaren har antagit namnet Tullagsutredningen (Fi 1997:03).

Den 30 januari 1998 redovisade Utredningen om utvärdering av EU-medlemskapets effekter för Tullverkets dimensionering och organisation sitt slutbetänkande *En gräns - en myndighet?* (SOU 1998:18). I betänkandet konstaterar utredningen att Generaltullstyrelsens roll som strategiskt ledningsorgan för hela Tullverket behöver utvecklas. Vidare anmärks att den nuvarande ordningen för överklagande av beslut i tullärenden hämmar styrelsens möjligheter att mer aktivt påverka beslutsprocessen. I betänkandet föreslås därför att Tullagsutredningen bör göra en översyn av bestämmelserna om överklagande och därvid överväga möjligheten att avskaffa den nuvarande ordningen, där regionala tullmyndigheters beslut överklagas till Generaltullstyrelsen, till förmån för en ordning där överklagandet sker direkt till allmän förvaltningsdomstol.

Med hänvisning till utredningens slutsatser hemställde Generaltullstyrelsen i en skrivelse till regeringen den 14 september 1998 att regeringen skulle vidta de åtgärder som behövs för att Tullverket skulle kunna omorganiseras från den nuvarande formen med en chefsmyndighet och tolv regionala tullmyndigheter till att utgöras av en myndighet. Inom den nya myndigheten skulle det finnas en central och en regional nivå. Styrelsen pekade särskilt på behovet av att ändra bestämmelserna om överklagande så att beslut fattade på regional nivå inte längre skulle överklagas till det centrala organet inom myndigheten. Tullverkets omorganisation är tänkt att genomföras under våren 1999. Från den 1 mars 1999 består Tullverkets regionala organisation av sex tullmyndigheter.

Tullagsutredningen fick i tilläggsdirektiv (dir. 1998:86) den 1 oktober 1998 i uppdrag att lämna förslag till nya bestämmelser om överklagande i tullagen. Bestämmelserna skulle utformas utifrån förutsättningen att Tullverkets organisation ändras så att verket utgör en enda myndighet. Vidare skulle utredningen lämna förslag till andra lagändringar som är nödvändiga för att en sådan omorganisation skall kunna genomföras.

I slutet av oktober 1998 avlämnade Tullagsutredningen delbetänkandet *Tullagens överklaganderegler m.m. vid en omorganisation av Tullverket* (SOU 1998:127). Utredningens lagförslag finns i *bilaga 1*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi98/2946).

I betänkandet har Tullagsutredningen lämnat förslag till nya bestämmelser om överklagande i tullagen. Vidare föreslås att institutet dröjs-

målstalan skall införas i tullagen medan institutet allmänt ombud skall mönstras ut. Utredningen föreslår också att det klarare skall komma till uttryck i överklagandebestämmelserna att dessa även gäller beträffande beslut om annan skatt än tull och avgift som skall tas ut vid import. Slutligen föreslås att frågor om utdömmande av vite skall prövas av allmän förvaltningsdomstol.

En arbetsgrupp inom Finansdepartementet har i departementspromemorian Ny smugglingslag (Ds 1998:53) lämnat förslag till en ny smugglingslagstiftning. Promemorian, som har remissbehandlats, kommer att beredas vidare för att sedermera resultera i ett förslag till en ny lagstiftning. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. I promemorian lämnas även förslag till vissa ändringar i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Sålunda föreslås bl.a. att Tullverket skall få möjlighet att vägra att lämna ut en vara som omhändertagits enligt lagen, om varan inte får föras in i eller ut ur landet eller om särskilda villkor för införseln eller utförseln inte är uppfyllda. Enligt den nuvarande ordningen kan Tullverket endast ta hand om en vara för att utföra vissa kontroller, såvida det inte föreligger misstanke om varusmuggningsbrott, då ett omhändertagande enligt inregränslagen kan ersättas med ett beslag med stöd av bestämmelserna i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling. Någon annan grund för omhändertagande anges inte. Detta är en brist som det kan finnas skäl att åtgärda omgående.

I propositionen lämnas också förslag till vissa förändringar av bestämmelserna om ledsagardokument i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi. Utformningen av författningsförslagen har skett i samråd med Riksskatteverket och Generaltullstyrelsen. Någon annan beredning i denna del har inte ansetts nödvändig.

Slutligen föreslås, efter påpekande från Riksskatteverket och Vägverket, en ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon. Ändringen har utarbetats i samråd med Riksskatteverket. Någon annan beredning i denna del har inte ansetts nödvändig.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 11 februari 1999 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 5*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Regeringen har följt Lagrådets förslag. I ett fall har dock Lagrådets synpunkter endast föranlett en redaktionell ändring. Regeringen återkommer till Lagrådets synpunkter i författningskommentaren.

4 Tullagens överklaganderegler

4.1 Bakgrund

Tullagens regler om överklagande innebär att ett beslut av en regional tullmyndighet överklagas hos Generaltullstyrelsen. Vissa beslut av Generaltullstyrelsen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol medan övriga beslut överklagas hos regeringen, om inte annat är särskilt föreskrivet. Lagen innehåller också bestämmelser om tullmyndighets skyldighet att ompröva ett överklagat beslut.

Tullagen trädde i kraft den 1 januari 1995 som en direkt följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Den dåvarande svenska tullagstiftningen kom till stora delar att ersättas av gemenskapsförordningar som blev direkt gällande i Sverige. Viktigast bland dessa förordningar är rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (tullkodexen) och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (tillämpningskodexen).

Vid tillkomsten av tullagen uttalades att bl.a. rättssystematiska skäl talade för att en ordning liknande den som genomförts för omprövning och överklagande på hela området för den inrikes beskattningen genomfördes beträffande tulltaxeringsbeslut i samband med att tullkodexens omprövningsregler blev gällande för tull. Som förebild för bestämmelserna användes lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter eftersom den i likhet med tullagen reglerar ett förfarande med allmänt ombud (prop. 1994/95:34, s. 109).

Ordningen för överklagande enligt tullagen skiljer sig från den ordning som gäller enligt 22 § lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen) bl.a. så tillvida att ett beslut av en regional tullmyndighet enligt den paragrafen skall överklagas hos allmän förvaltningsdomstol och inte hos Generaltullstyrelsen. Enligt Lagrådets mening var det inte tillfredsställande att ordningen för överklagande inte är likartad i de två lagarna. Lagrådet förutsatte att denna fråga togs upp i samband med en kommande översyn av tullagen (prop. 1995/96:166, s. 159).

4.2 Bestämmelser om överklagande

Regeringens förslag: Generaltullstyrelsen avskaffas som överklagandeinstans. Enligt huvudregeln skall beslut av Tullverket överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det allmänna ombudet behålls i tullagen. Ombudet får överklaga Tullverkets beslut i sådana ärenden som gäller eller har samband med tulltaxering. Det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol förs då av ombudet. Om en tullskyldig överklagar förs det allmännas talan av Tullverket.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår i likhet med regeringen att Generaltullstyrelsen avskaffas som överklagandeinstans och att beslut av Tullverket enligt huvudregeln skall överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vidare föreslår utredningen att det allmänna ombudet avskaffas samt att en central enhet inom Tullverket skall ha möjlighet att överklaga en regional tullenhets beslut.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller godtar förslaget. Ett antal remissinstanser kritiserar dock delar av förslaget. *Kammarrätten i Stockholm* menar att förslaget att Tullverket skall kunna överklaga sina egna beslut framstår som en egenartad konstruktion. Det vore att föredra att Tullverkets möjligheter att ompröva sina egna beslut i stället utvecklades. *Kammarrätten i Sundsvall* ställer sig tveksam till om den föreslagna ordningen uppfyller kravet på tvåstegsförfarande i tullkodexen. Enligt kammarrätten skulle det stämma bättre överens med innehållet i artiklarna 243 och 244 om den enskilde, efter ett obligatoriskt omprövningsförfarande, hade rätt att överklaga omprövningsbeslutet till allmän förvaltningsdomstol. *Länsrätten i Stockholms län* påpekar att förslaget att Tullverket skall ha rätt att överklaga sina egna beslut strider mot hittills gällande principer inom förvaltningsrätten. Däremot bör Tullverket ha möjlighet att ompröva sina egna beslut på samma sätt som skattemyndigheterna har enligt 4 kap. taxeringslagen (1990:324). *Länsrätten i Skåne län* föreslår att det i det fortsatta utredningsarbetet bör övervägas om det obligatoriska omprövningsbeslutet skall vara självständigt överklagbart såsom föreslås bli förvaltningslagens huvudregel enligt promemorian *Effektivare omprövning av förvaltningsbeslut* (Ds 1998:42). *Sveriges Domareförbund* anser att artikel 243 i tullkodexen ger klart uttryck för att hinder föreligger mot att låta beslut av regional tull- enhet överklagas till länsrätt som första instans. Att Tullverket är skyldigt att ompröva sina beslut föranleder ingen annan bedömning eftersom omprövningen inte utgör ett sådant självständigt led som enligt artikel 243 förutsätts föregå domstolsprocessen. Ett sådant självständigt förfarande kan dock uppnås om det är först omprövningsbeslutet som kan överklagas på sätt som föreslås i promemorian *Effektivare omprövning av förvaltningsbeslut*.

Skälen för regeringens förslag

Instansordningen

Grundläggande för tullagens bestämmelser om överklagande är artikel 243 i tullkodexen. Enligt punkt 1 skall varje person ha rätt att överklaga beslut som fattats av tullmyndigheterna i fråga om tillämpningen av tulllagstiftningen och som berör denne direkt och personligen. I punkt 2 sägs att överklagandet sker i första instans hos de tullmyndigheter som utsetts för detta av medlemsstaterna och i andra instans hos ett organ som kan vara en rättslig myndighet eller ett motsvarande organ enligt gällande bestämmelser i medlemsstaterna. Enligt artikel 245 skall de närmare bestämmelserna om överklagande fastställas av medlemsstaterna.

Ordalydelsen i artikel 243 tycks ge vid handen att förstainstansprövningen skall ske hos en därtill utsedd tullmyndighet. Tullkodexen är en

EG-förordning och som sådan gällande i Sverige. Nuvarande 101 § tullagen överensstämmer med artikel 243; Generaltullstyrelsen är första instans vid överklagande av en regional tullmyndighets beslut. Däremot är det tveksamt om 107 § är förenlig med artikeln; Generaltullstyrelsens beslut överklagas i vissa, särskilt angivna fall hos allmän förvaltningsdomstol och i övrigt hos regeringen.

Vid en omorganisation av Tullverket från en chefsmyndighet och sex självständiga regionala myndigheter till en enda myndighet ligger det i sakens natur att den nuvarande ordningen för överklagande inte kan behållas. Besluten fattas av Tullverket som en myndighet och det går inte att utse "en tullmyndighet" till överklagandeinstans. Det torde inte heller vara möjligt att tilldela en central enhet inom Tullverket en sådan funktion, eftersom det hela tiden är fråga om samma myndighet. Frågan blir då om den föreslagna omorganisationen av Tullverket går att förena med bestämmelserna i artikel 243.2 tullkodexen där det sägs att överklagandet sker i första instans hos de tullmyndigheter som utsetts för detta av medlemsstaterna.

Vad först gäller avfattningen av artikel 243.2 kan det ifrågasättas om artikeln skall ges en så strikt tolkning som ordalydelsen ger vid handen. Som utredningen redogjort för har de engelska, franska och tyska språkversionerna en mer fakultativ karaktär än den svenska. Eftersom det här är fråga om EG-rättsliga bestämmelser saknas förarbeten eller motsvarande dokumentation att tillgå som visar skälen för bestämmelsen. Av tillgängligt material kan det inte med säkerhet avgöras om artikel 243.2 i tullkodexen innebär att ett överklagande undantagslöst skall ske hos en bestämd tullmyndighet som första instans. Det bör i detta sammanhang emellertid observeras att tullkodexen inte säger något om hur de nationella tulladministrationerna skall vara organiserade. I artikel 4.3 sägs endast att med beteckningen tullmyndigheter i kodexen förstås myndigheter som bl.a. har ansvar för tillämpningen av tullagstiftningen. Klart är att bestämmelsen i artikel 243.2 förutsätter att det skall finnas ett tvåstegsförfarande för prövningen av en tullmyndighets överklagade beslut. Hur tvåstegsförfarandet utformas bör dock medlemsländerna själva kunna bestämma med stöd av artikel 245. Det viktiga måste vara att den tullskyldige tillförsäkras en prövning i två instanser varav i vart fall den ena är ett i förhållande till tullmyndigheterna oberoende organ. Regeringen menar därför att en ordning som innebär att Tullverkets beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol med skyldighet för verket att först ompröva det överklagade beslutet får anses vara förenlig med grundtankarna i tullkodexen. En sådan ordning stämmer också överens med den allmänna regel om överklagande av förvaltningsbeslut som kommer till uttryck i 22 a § förvaltningslagen (1986:223). Härigenom skulle vidare undanröjas det, som Lagrådet påpekat, otillfredsställande i att tullagen och inregränslagen har olika regler för överklagande.

Som redogjorts för ovan har ett antal remissinstanser påpekat att ett mer självständigt omprövningsförfarande, i likhet med det som föreslås bli förvaltningslagens huvudregel enligt promemorian Effektivare omprövning av förvaltningsbeslut, skulle lämpa sig bättre i Tullverkets nya organisation. Det framhålls att ett sådant förfarande i högre grad än

det nuvarande skulle överensstämja med de krav som uppställs i artikel 243 i tullkodexen. Den aktuella promemorian har remissbehandlats. Ärendet bereds nu i Regeringskansliet. I avvaktan på resultatet av detta arbete framstår det som lämpligast att tills vidare behålla det nuvarande förfarandet för omprövning i tullagen. Regeringen avser att återkomma till frågan sedan Tullagsutredningen lämnat sitt slutbetänkande.

Mot bakgrund av dessa överväganden föreslår regeringen således beträffande instansordningen sådana ändringar i tullagens överklaganderegler som innebär att förstainstansprövningen vid ett överklagande av ett beslut av Tullverket som meddelas enligt tullagstiftningen skall ske hos allmän förvaltningsdomstol.

Kompetensfördelningen allmän förvaltningsdomstol – regeringen

Enligt 107 § tullagen skall vissa särskilt angivna beslut av Generaltullstyrelsen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Övriga beslut överklagas hos regeringen, om inte annat är särskilt föreskrivet.

Den ovan nämnda regeln i 22 a § förvaltningslagen skall gälla endast när något annat inte är särskilt föreskrivet beträffande överklagande. Bestämmelsen är inte avsedd att ersätta de föreskrifter om överklagande till allmän förvaltningsdomstol som finns i den förvaltningsrättsliga lagstiftningen, dvs. när föreskriften tagits in i lag. Särskilda regler om överklagande till förvaltningsdomstol bör därför behållas och även i fortsättningen föras in i ny förvaltningsrättslig lagstiftning. Däremot innebär den nya regeln att det i författning måste anges i vilka fall talan mot ett beslut hos allmän förvaltningsdomstol skall vara utesluten på grund av överklagandeförbud eller i vilka fall beslutet i stället skall överklagas hos regeringen.

I tullagstiftningen finns särskilda bestämmelser om överklagande. Den nya regeln i förvaltningslagen gäller därför inte där. Det finns dock skäl att vid en ändring av tullagens överklagandebestämmelser beakta de principer som ligger till grund för den nya regeln. Det kan därvid konstateras att det beträffande tullärenden vanligtvis inte finns några skäl att låta en överprövning ske hos regeringen. Det är här inte fråga om ärenden som kräver någon politisk bedömning eller annan lämplighetsbedömning från statsmaktens sida. Huvudregeln beträffande tullärenden bör därför vara att överprövningen sker hos allmän förvaltningsdomstol. Bestämmelserna i tullkodexen torde inte lägga hinder i vägen för en sådan regel. Tvärtom kan det lämpliga i att behålla den nuvarande ordningen, enligt vilken vissa beslut får överklagas till domstol och övriga till regeringen, ifrågasättas. I artikel 243.2 b i tullkodexen stadgas att överklagandet i andra instans sker hos ett oberoende organ som kan vara en rättslig myndighet eller ett motsvarande specialiserat organ enligt gällande bestämmelser i medlemsstaterna. Domstol är givetvis en rättslig myndighet. Däremot kan regeringen inte anses vara ett sådant organ eller en sådan myndighet som åsyftas i bestämmelsen. Artikel 243.2 b synes därför kräva att alla överklaganden av Tullverkets beslut som meddelas enligt tullagstiftningen skall prövas av allmän förvaltningsdomstol.

Regeringen föreslår därför att beslut enligt tullagstiftningen skall överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i administrativa ärenden och normgivningsärenden bör dock liksom för närvarande överklagas hos regeringen.

Överklagande av det allmänna

Enligt 100 § tullagen skall det hos Generaltullstyrelsen finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan i mål och ärenden som avses i 107 § första stycket, dvs. där Generaltullstyrelsens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Undantag görs dock för sådana mål och ärenden som gäller eller har samband med inskränkning i rätten att förfoga över varor. Det allmänna ombudet bedömer enligt 13 § förordningen (1991:1524) med instruktion för Tullverket om beslut av någon annan tullmyndighet än Generaltullstyrelsen skall överklagas.

Utredningen har föreslagit att det allmänna ombudet avskaffas och att i stället en central enhet inom Tullverket skall ha möjlighet att för det allmännas räkning överklaga en regional tullenhets beslut. Den föreslagna ordningen är hämtad från 6 kap. 1 § taxeringslagen där det anges att Riksskatteverket får överklaga en skattemyndighets taxeringsbeslut hos länsrätten. Den tänkta omorganisationen av Tullverket innebär emellertid att verket kommer att bestå av en enda myndighet varför det inte kommer att finnas någon självständig chefsmyndighet motsvarande Riksskatteverket som kan överklaga beslut fattade på regional nivå. Utredningen har därför föreslagit en ordning som innebär att en central enhet inom Tullverket skall kunna överklaga en regional enhets beslut.

Några remissinstanser har kritiserat förslaget och därvid anfört bl.a. att konstruktionen, som innebär att en myndighet överklagar sitt eget beslut, strider mot hittills gällande principer inom förvaltningsrätten. Regeringen instämmer i den kritiken. Det är tveksamt om det alls är möjligt att införa en ordning som den föreslagna. Regeringen anser därför att utredningens förslag i denna del inte skall genomföras.

Om Tullverket således inte kommer att kunna överklaga sina egna beslut samtidigt som det allmänna ombudet avskaffas, blir följden att det allmänna kommer att sakna möjlighet att överklaga beslut fattade av Tullverket. Detta är i och för sig ett förhållande som inte är ovanligt inom den statliga förvaltningen. I många fall saknar det allmänna möjlighet att överklaga en statlig myndighets beslut. I andra fall har man valt att ge ett statligt eller kommunalt organ möjlighet att överklaga. Skillnaderna har samband med att behovet av att samhället agerar aktivt växlar i styrka från rättsområde till rättsområde. På områden där höga krav ställs på en enhetlig rättstillämpning är det naturligtvis önskvärt att det allmänna har en möjlighet att överklaga i prejudikatbildande syfte. Ett exempel på ett sådant område är den inrikes beskattningen där Riksskatteverket vanligtvis har möjlighet att överklaga beslut fattade av regionala skattemyndigheter.

Enligt statistik från Generaltullstyrelsen avseende åren 1985 - 1998 har det allmänna ombudet överklagat beslut fattade av en regional tullmyndighet vid fem tillfällen och beslut fattade av Generaltullstyrelsen vid tre

tillfällen. Beträffande de regionala tullmyndigheternas beslut överklagades två av dessa 1985 och de övriga tre, som alla överklagades anslutningsvis, 1988. Vad gäller Generaltullstyrelsens beslut överklagades ett 1988 avseende tulltillägg, ett 1991 avseende eftertulltaxering och ett 1992 gällande tulltillägg.

Den redovisade statistiken visar att det är sällsynt att det allmänna ombudet överklagar beslut fattade av tullmyndigheterna. Det skulle därför kunna hävdas att det inte föreligger något större behov för det allmänna att ha en sådan möjlighet. Här måste emellertid beaktas att tull är att anse som en skatt. På skatteområdet i övrigt har det allmänna i stort sett undantagslöst förbehållits rätten att överklaga beslut fattade av beskattningsmyndigheterna. Vidare är Tullverket beslutsmyndighet i fråga om ett flertal skatter som tas ut i samband med införsel av varor. När det t.ex. gäller mervärdesskatt vid import är Tullverket beslutsmyndighet. Samma sak gäller tobaks-, alkohol- och energiskatterna i vissa fall i samband med import. I samtliga dessa fall är tullagens förfaranderegler tillämpliga. Det skulle enligt regeringens mening inte vara tillfredsställande med en ordning som innebar att det allmänna saknade möjlighet att överklaga beskattningsbeslut fattade i samband med import, när en sådan möjlighet finns beträffande motsvarande beslut på den inrikes beskattningens område. Vidare bör beaktas att frågorna kring beskattning i samband med varuinförsel blivit mer komplicerade i och med att Sverige numera även har att tillämpa de gemenskapsrättsliga bestämmelserna på området. Även om det allmänna ombudet sällan utnyttjar möjligheten att överklaga, går det inte att bortse från situationer där det kan finnas behov av få till stånd ett vägledande domstolsavgörande.

Mot bakgrund av dessa överväganden anser regeringen att det även fortsättningsvis måste finnas en möjlighet för det allmänna att överklaga vissa av Tullverkets beslut. Den tänkta omorganisationen av Tullverket medför att det inte kommer att finnas någon överordnad myndighet med en sådan funktion. Det bör därför även fortsättningsvis i tullagen finnas ett allmänt ombud som har möjlighet att överklaga beslut för det allmännas räkning.

Även om det allmänna ombudet sålunda behålls i tullagen, finns det skäl att överväga dels i vilka fall ombudet skall ha rätt att överklaga Tullverkets beslut, dels om ombudet, såsom förhållandet är i dag, alltid skall företräda det allmänna i förvaltningsdomstolarna.

Enligt nuvarande bestämmelser skall det allmänna ombudet föra det allmännas talan i mål och ärenden som avses i 107 § första stycket, dvs. där Generaltullstyrelsens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Bestämmelsen innebär att det allmänna ombudet, utöver beslut som har samband med tulltaxering, får överklaga beslut om temporär import, restitution av tull, ränta, föreläggande m.m. Enligt regeringens mening finns det inget behov för det allmänna att ha möjlighet att överklaga andra beslut än sådana som gäller eller har samband med tulltaxering eller motsvarande förfarande avseende annan skatt än tull. Det allmänna ombudets möjlighet att överklaga Tullverkets beslut bör därför begränsas till sådana beslut som avses i 102 och 106 §§ tullagen, dvs. taxeringsbeslut samt beslut om dröjsmålsavgift, tulltillägg och förseningsavgift.

Enligt 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) skall om en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets beslut, den myndighet som först beslutade i saken vara den enskildes motpart i domstolen. Samma ordning gäller om en skattskyldig överklagar en skattemyndighets taxeringsbeslut enligt taxeringslagen. Skattemyndigheten blir då den skattskyldiges motpart i länsrätten och kammarrätten. Det finns enligt regeringens mening inte skäl att ha någon annan ordning i fråga om tullmålen. Således bör Tullverket vara den tullskyldiges motpart efter ett överklagande av denne medan det allmännas talan förs av det allmänna ombudet i de fall då det är ombudet som har överklagat. Därutöver bör, enligt mönster från taxeringslagen, det allmänna ombudet ha samma möjlighet som Riksskatteverket att ta över uppgiften att föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Den föreslagna ordningen genomförs tills vidare lämpligast genom införande av ytterligare hänvisningar i 109 § tulllagen till bestämmelser i 6 kap. taxeringslagen. Metoden att hänvisa till annan lag är inte tillfredsställande. I en ny tulllag bör de relevanta bestämmelserna föras in direkt i lagen.

4.3 Dröjsmålstalan

Regeringens bedömning: Några bestämmelser om dröjsmålstalan införs inte nu i tullagen. Regeringen avser att återkomma till frågan sedan Tullagsutredningen lämnat sitt slutbetänkande.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att bestämmelser om dröjsmålstalan införs i tullagen. Enligt förslaget skall en framställning som väckts skriftligen anses ha avslagits om Tullverket inte fattat beslut inom sex månader. Rätt till överklagande skall då föreligga.

Bestämmelserna i tullkodexen är direkt tillämpliga i medlemsstaterna. Eftersom tullkodexen innehåller en bestämmelse om dröjsmålstalan finns redan en sådan rätt i Sverige enligt utredningen. En annan sak är att bestämmelsen är omöjlig att tillämpa här eftersom det i den svenska tullagstiftningen saknas regler om inom vilken tid ett beslut skall ha fattats. Utredningens slutsats är att även om ordalydelsen i artikel 6.2 andra stycket tullkodexen inte direkt ger vid handen att en tidsfrist för beslutsfattande måste finnas, kan det dock antas att detta är bestämmelsens innebörd. Den föreslagna tidsramen på sex månader har hämtats från motsvarande bestämmelser i bankrörelselagen (1987:617) m.fl.

Remissinstanserna: Hälften av remissinstanserna har berört förslaget om dröjsmålstalan särskilt. Av dessa är hälften positiva medan övriga avstyrker förslaget. *Svenska Handelskammarförbundet* och *Sveriges Industrieförbund* tillstyrker förslaget med hänvisning till de långa handläggningstider som kan förekomma hos tullen, särskilt vad avser tullprocedurerna aktiv och passiv förädling. *Svea hovrätt*, *Domstolsverket* och *Kommerskollegium* ser positivt på förslaget. *Sveriges Domareförbund* ansluter sig till utredningens ställningstagande att det av tullkodexens bestämmelser följer att det måste finnas en rätt till överklagande om ett beslut inte har meddelats inom viss tid och att en sådan tidsfrist måste anges i den

nationella lagstiftningen. Förbundet menar dock att rättsverkan av underlåtenhet att meddela beslut borde innebära bifall och inte avslag på gjord framställning. *Justitieombudsmannen, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Skåne län* och *Riksskatteverket* avstyrker förslaget. *Justitieombudsmannen* menar att Tullanpassningsutredningens bedömning 1994 att det aktuella stadgandet i tullkodexen inte är tillämpligt i Sverige var riktig. Det kan knappast anses vara klarlagt att det är nödvändigt att införa en rätt till dröjsmålstalan. Med hänsyn härtill och då behovet av en sådan rätt överhuvudtaget inte belysts bör utredningens förslag inte läggas till grund för lagstiftning. *Kammarrätten i Stockholm* anför bl.a. att invändningar kan riktas mot att länsrätten skall träda in och avgöra ärenden i stället för Tullverket när beslut inte meddelats inom tidsramen. För det fall ett ärende av godtagbara skäl inte varit klart för avgörande av Tullverket, kommer ärendet inte heller vara klart för avgörande av länsrätten. Det enda den enskilde uppnått med sin dröjsmålstalan är att han gått miste om en instans. *Kammarrätten i Sundsvall* menar att den föreslagna ordningen, att en enskilds framställning skall anses avslagen om inte beslut fattats inom viss tid, kan komma att motverka att tullärenden avgörs snabbt. Den enskilde får inte heller ett motiverat avslagsbeslut som han kan anknyta till vid angivande av grunderna för ett överklagande. De aktuella artiklarna i tullkodexen förefaller inte kräva en regel av denna innebörd. *Länsrätten i Skåne län* anser att institutet dröjsmålstalan är en fråga som berör hela förvaltningsrätten och inte endast tullrätten. Svensk förvaltningsrätt ger för närvarande inte någon generell möjlighet att överklaga myndigheters passivitet. En grundläggande förutsättning för att införa en sådan rätt är att det verkligen finns behov av ett sådant institut. Vidare skulle ett förfarande med dröjsmålstalan innebära att länsrätten skulle överta den passiva myndighetens utredningsskyldighet och fatta beslut i sak i myndighetens ställe. Myndighetens förstainstansprövning går i dessa fall förlorad.

Bakgrunden till regeringens bedömning: Någon generell rätt att föra talan mot myndigheters passivitet finns inte i den svenska förvaltningsrätten. Däremot har det i vissa lagar på det finansiella området införts bestämmelser om att en sökande efter viss tid kan begära förklaring hos kammarrätten att ett ärende onödigt uppehålls. Avger kammarrätten sådan förklaring skall ansökan anses ha avslagits om det beslutande organet inte meddelat beslut inom viss angiven tid. Vidare finns i konkurrenslagen (1993:20) en bestämmelse som innebär att om Konkurrensverket inte har fattat beslut med anledning av en anmälan om undantag från förbudet mot konkurrensbegränsningar inom tre månader, skall undantag anses beviljat.

Frågan om talan mot myndighets passivitet behandlades av Fri- och rättighetskommittén i sitt slutbetänkande Domstolsprövning av förvaltningsärenden (SOU 1994:117). Här benämndes institutet dröjsmålstalan. Kommittén föreslog att enskild part skulle ha en generell möjlighet till dröjsmålstalan i sådana förvaltningsärenden som hade väckts av parten och som avsåg myndighetsutövning. Om myndigheten inte hade avgjort det aktuella ärendet inom sex månader från det att det väcktes, skulle parten få begära att allmän förvaltningsdomstol prövade om ärendet onödigt uppehållits. Om domstolen fann att så var fallet, skulle den förelägga

myndigheten att avgöra ärendet inom en bestämd tid. Om myndigheten inte följde föreläggandet, skulle domstolen på begäran av parten få förordna att ärendet överlämnades för avgörande till den myndighet som skulle ha prövat ett överklagande av beslutet. Om sådan överinstans saknades, fick domstolen själv överta ärendet eller förordna om annan prövning av ärendet.

Fri- och rättighetskommitténs förslag i denna del har inte lett till lagstiftning. Flera betydelsefulla remissinstanser avstyrkte förslaget. I lagstiftningsärendet (prop.1995/96:133) ställde sig regeringen tveksam till om handläggningstiderna totalt sett skulle bli kortare om det gavs en rätt till dröjsmålstalan. Tvärtom var det regeringens uppfattning att det skulle kunna resultera i längre handläggningstider både hos förvaltningsmyndigheterna och hos de länsrätter som skulle pröva dröjsmålstalan. Med hänsyn bl.a. härtill samt till det negativa remissutfallet ansåg regeringen att kommitténs förslag om dröjsmålstalan inte borde genomföras.

Enligt artikel 243.1 andra stycket i tullkodexen skall varje person som gjort en framställning om ett beslut i fråga om tillämpningen av tullagstiftningen ha rätt att överklaga, om beslut inte fattas inom den tid som avses i artikel 6.2. I artikel 6.2 anges bl.a. att beslut skall fattas så snart som möjligt och, om framställningen görs skriftligen, senast inom en tid som fastställs enligt gällande bestämmelser. Tiden får överskridas om tullmyndigheterna inte kan fullgöra sina uppgifter inom denna tid. I så fall skall myndigheterna underrätta sökanden om detta innan tiden gått ut, ange de skäl som berättigar till överskridandet och ange den ytterligare tid som de bedömer nödvändig för att kunna fatta ett beslut rörande framställningen.

Inför det svenska EU-medlemskapet anförde Tullanpassningsutredningen i sitt betänkande SOU 1994:89 Tullagstiftningen och EG (s. 152) följande beträffande institutet dröjsmålstalan.

Svensk förvaltningsrätt tillhandahåller inte någon möjlighet att "överklaga" myndigheters passivitet, och har aldrig gjort det. Den som är missnöjd med en myndighets passivitet är hänvisad till att framföra sina klagomål t.ex. till en överordnad myndighet eller till Justitieombudsmannen eller ge offentlighet på annat sätt åt sin uppfattning

Vad ett sådant "överklagande" skulle gå ut på, om den överordnade instansen skall fatta ett beslut i sak i den passiva myndighetens ställe, eller vilket annat beslut som den överordnade instansen skulle fatta kan vi inte utläsa ur gemenskapsreglerna. Sannolikt finns det regler om detta i nationell förvaltningsrätt i vissa av de nuvarande medlemsstaterna.

Vi föreslår inga nationella bestämmelser med anledning av nyssnämnda regel i tullkodexen. Om rättsfiguren "överklagande av myndighets underlåtenhet att fatta beslut" skall införas i svensk rätt är en fråga som berör hela förvaltningsrätten och inte endast tullrätten. Att utreda den frågan anser vi ligga utanför ramarna för våra direktiv. Vårt ställningstagande kan även formellt försvaras med att de återgivna artiklarna sammantaget innebär att beslut skall "fattas inom en tid som fastställs enligt gällande bestämmelser"

ser” för att underlåtenheten att fatta beslutet inom den tiden skall vara överklagbart. Vi känner emellertid inte till några sådana ”gällande bestämmelser” på tullverksamhetens område, varken gemenskapsbestämmelser eller svenska bestämmelser. Denna del av artikel 6.2 kommer därför att sakna tillämpning i Sverige.

I prop. 1994/95:34 sägs i denna del endast (s. 110) att regeringen liksom utredningen inte finner det lämpligt eller nödvändigt att införa rättsfiguren ”överklagande av myndighets underlåtenhet att fatta beslut”.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen har således tidigare gjort bedömningen att det inte är lämpligt eller nödvändigt att införa bestämmelser om dröjsmålstalan i den svenska tullagstiftningen. Den av utredningen nu föreslagna ordningen har ingen motsvarighet i svensk rätt och skiljer sig också från vad som föreslogs beträffande dröjsmålstalan av Fri- och rättighetskommittén. Det kan enligt regeringens mening, och såsom ett flertal remissinstanser har påpekat, med den föreslagna ordningen föreligga en risk att outredda ärenden hamnar i domstol och att handläggningstiderna därigenom blir ännu längre. Från näringslivshåll har påpekats att handläggningen av vissa typer av tullärenden kan dra ut oacceptabelt långt på tiden. Härutöver saknas utredning om huruvida det verkligen föreligger ett behov av att införa en rätt till dröjsmålstalan i den svenska tullagstiftningen.

Innan regeringen tar ställning till om en rätt till dröjsmålstalan bör införas i den svenska tullagstiftningen bör behovet och utformningen av en sådan bestämmelse utredas närmare. Med hänsyn till föreliggande lagstiftningsärendes brådskande beskaffenhet saknar regeringen möjlighet att nu göra en sådan utredning. Regeringen avser därför att återkomma till frågan sedan Tullagutredningen lämnat sitt slutbetänkande.

4.4 Beslut beträffande annan skatt än tull

Regeringens förslag: Bestämmelserna om överklagande utformas på så sätt att det framgår att 102-105 §§ tullagen gäller också vid överklagande av beslut om taxering i fall som avses i 10 § andra stycket tullagen.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser berör frågan. Dessa tillstyrker förslaget. *Kammarrätten i Sundsvall* menar dock att överklagandebestämmelserna borde utformas så att det tydligare framgår att tulltaxering täcker såväl tull som andra skatter och avgifter varom beslut fattas samtidigt.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 9 § första stycket första meningen tullagen är den, som till landet för in eller låter föra in en vara från ett område som ligger inom EG:s tullområde men utanför EG:s skatteområde, skyldig att anmäla införseln till tullmyndigheten. I vissa fall skall skatten betalas till tullmyndigheten. Enligt 10 § första stycket tullagen är den som är tullskyldig även skyldig att betala annan skatt eller avgift som

skall tas ut vid import eller export. Vidare är enligt paragrafens andra stycke den som lämnar anmälan eller bort lämna anmälan enligt 9 § skyldig att betala annan skatt eller avgift som skall tas ut vid in- eller utförsel. Skatt och avgift enligt 10 § skall fastställas och betalas i den ordning som gäller för tull, om inte annat föreskrivits. Det är således Tullverket som skall fatta taxeringsbeslut i dessa fall, trots att tulltaxering inte alltid skall ske. Avsikten torde vara att samtliga dessa taxeringsbeslut skall kunna överklagas i den ordning som gäller enligt 101-110 §§.

I 102 § tullagen stadgas om en treårsfrist för överklagande när det gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull. Beslut enligt 10 § andra stycket är inte att anse som tulltaxeringsbeslut och det skulle därför kunna ifrågasättas om dessa beslut omfattas av bestämmelserna i 102 §. Besluten skulle i så fall överklagas senast tre veckor efter delfåendet, dvs. i enlighet med 23 § förvaltningslagen. Skattebetalningslagen (1997:483) och lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter är inte tillämpliga på skatter och avgifter som skall betalas till Tullverket. En sådan extremt kort tidsfrist jämfört med fristen för överklagande av tulltaxeringsbeslut och beslut enligt skattebetalningslagen och lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter är naturligtvis inte rimlig.

För att undanröja den osäkerhet som kan råda beträffande omfattningen av 102 § tullagen föreslår regeringen därför att bestämmelsen utformas på så sätt att det framgår att den gäller också vid överklagande av beslut om taxering i fall som avses i 10 § andra stycket tullagen.

4.5 Utdömning av vite

Regeringens förslag: Frågor om utdömning av viten skall prövas av länsrätt enligt huvudregeln i lagen om viten.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget. De instanser som berör förslaget särskilt tillstyrker det.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 99 § fjärde stycket tullagen skall frågor om utdömning av viten prövas av Generaltullstyrelsen. Detta innebär en avvikelse från lagen (1985:206) om viten. Enligt 6 § denna lag är huvudregeln att frågor om utdömning av viten prövas av länsrätt. I och med den tänkta omorganisationen av Tullverket och regeringens förslag att det inte längre skall finnas någon överklagandeinstans inom verket, framstår det inte längre som lämpligt att ha en annan ordning än den som gäller enligt lagen om viten. Regeringen föreslår därför att frågor om utdömning av viten skall prövas enligt huvudregeln i lagen om viten.

4.6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Tullverkets omorganisation är tänkt att genomföras under våren 1999. De nya bestämmelserna i tullagen bör träda i kraft den 1 juli 1999.

När den föreslagna ordningen för överklagande träder i kraft kommer det att hos Generaltullstyrelsen finnas ett antal överklagade ärenden som ännu inte har avgjorts. Lämpligast är att dessa prövas av Tullverkets chef eller efter dennes förordnande av annan tjänsteman hos Tullverkets ledning. När det gäller ärenden som redan handläggs hos regeringen bör inte heller dessa överlämnas till allmän förvaltningsdomstol. De äldre bestämmelserna om överklagande bör därför gälla för beslut som överklagats före ikraftträdandet. Har ett beslut meddelats före ikraftträdandet, men överklagandet kommit in till den myndighet som fattat beslutet först efter ikraftträdandet, kommer de nya bestämmelserna att gälla.

Det finns ett stort antal författningar där hänvisning sker till Generaltullstyrelsen eller till tullmyndighet. Förslaget om ändring i tullagen medför följdändringar i dessa författningar huvudsakligen av innebörden att orden Generaltullstyrelsen och tullmyndighet ersätts med ordet Tullverket.

5 Tullen får möjlighet att vägra att lämna ut varor som omhändertagits i den EU-interna trafiken

Regeringens förslag: En vara som med stöd av 17 § inregränslagen omhändertagits av tullen får inte lämnas ut om varan enligt gällande bestämmelser inte får föras in i eller ut ur landet eller om gällande villkor för in- eller utförsel av varan inte är uppfyllda. Ägaren, eller den som för in eller för ut varan, skall ges möjlighet att inom viss tid uppfylla villkoren för in- eller utförseln alternativt, vid införsel, att återutföra varan. Om så inte sker får Tullverket besluta att varan skall förverkas. När ett beslut om förverkande vunnit laga kraft skall varan förstöras eller, såvitt avser alkoholvaror, försäljas. Beslut som fattas med stöd av de nya bestämmelserna får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens.

Remissinstanserna: Endast *Alkoholinspektionen* och *Systembolaget* har yttrat sig över förslaget till ändring i bestämmelserna om omhändertagande i inregränslagen. *Alkoholinspektionen* tycker att förslaget är särskilt tillfredsställande, eftersom det ger tullen en möjlighet att omhänderta och i vissa fall förstöra en alkoholvara. Dessa åtgärder innebär, enligt Inspektionen, ett skydd som är viktigt för genomförandet av den svenska alkoholpolitiken och förstärker även möjligheterna att ingripa mot den organiserade brottsligheten. Även *Systembolaget* ser mycket positivt på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I samband med EU-inträdet fick tullen befogenheter att vid inre gräns kontrollera illegal införsel av vissa uppräknade varor. Av tidsskäl ansågs det inte möjligt att genomföra en självständig reglering avseende kontrollen vid inre gräns i samband med de ändringar i tullagstiftningen som beslutades inför EU-medlemskapet. Som

en provisorisk lösning infördes därför regleringen i övergångsbestämmelserna till tullagen (prop. 1994/95:34, bet. 1994/95:SkU8). Bestämmelserna, som under våren 1995 kompletterades med vissa ytterligare kontrollbefogenheter (prop. 1994/95:173, bet. 1994/95:SkU39), fördes sedan över till en särskild lag om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen, inregränslagen (prop. 1995/96:166, bet. 1995/96:SkU23). Lagen trädde i kraft den 1 juli 1996 och omfattar samma varuslag som övergångsbestämmelserna, dvs. krigsmateriel, narkotika, vapen och ammunition, injektionssprutor och kanyler, dopningsmedel, s.k. gatustridsvapen, vissa kulturföremål, hundar och katter, spritdrycker, vin, starköl och teknisk sprit samt tobaksvaror vid kontroll av gällande åldersgräns. Vidare ges i lagen tullmyndigheterna befogenhet att kontrollera införsel av nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler samt djurtransporter vid misstanke om smittsam sjukdom. Sedan den 1 januari 1999 ingår även barnpornografi bland de varor som får kontrolleras vid inre gräns (prop. 1997/98:43, bet. 1998/99:KU4). Från och med den 1 april 1999 får tullen möjlighet att också kontrollera varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor (prop. 1997/98:183, bet. 1998/99:SoU5). Denna ändring har beaktats i det föreliggande lagförslaget.

Inregränslagen bygger på en anmälningsskyldighet till Tullverket för de nämnda varuslagen, vilka räknas upp i 3 §. Enligt lagen får Tullverket kontrollera att anmälningsskyldigheten fullgjorts och att villkoren för in- eller utförsel är uppfyllda. I 17 § föreskrivs att en tullmyndighet får ta hand om varor, om det behövs för att genomföra en kontroll enligt lagen. Någon annan grund för omhändertagande anges inte. När kontrollen är genomförd finns alltså inte något lagligt stöd för ett fortsatt omhändertagande, såvida det inte föreligger misstanke om varusmuggningsbrott, då ett omhändertagande enligt inregränslagen kan ersättas med ett beslag med stöd av bestämmelserna i lagen om straff för varusmuggling. För att åtgärda den här bristen föreslås Tullverket få möjlighet att vägra att lämna ut en vara på den grunden att varan inte får föras in i eller ut ur landet eller att särskilda villkor för införseln eller utförseln inte är uppfyllda. Vidare föreslås att den som för in eller för ut en vara, eller varans ägare, skall ges möjlighet att inom viss tid uppfylla de villkor som gäller för att varan skall få föras in i eller ut ur landet, alternativt att, vid införsel, återutföra varan. Om så inte sker får Tullverket besluta att varan skall förverkas. Detta beslut, liksom övriga beslut enligt de nya reglerna, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut om förverkande vunnit laga kraft skall varan förstöras eller, såvitt avser alkoholvaror, försäljas.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1999.

6 Informationsutbyte om transporter av sprit och cigaretter

Prop. 1998/99:79

Regeringens bedömning: När det gemensamma varningssystemet för snabbt informationsutbyte avseende transporter av sprit och cigaretter startar bör svenska myndigheter ha den information om avgående transporter som är nödvändig för att systemet skall fungera. För att uppnå detta bör det föreskrivas att ledsagardokument i vissa fall skall upprättas i fem exemplar och att ett exemplar skall sändas in till ansvarig myndighet.

Regeringens förslag: Föreskrifterna om i hur många exemplar ett ledsagardokument skall upprättas och hur dessa skall hanteras i lagarna om alkohol- och tobaksskatt flyttas till respektive lags förordning. För enhetlighets skull föreslås motsvarande förändring i lagen om skatt på energi.

Bakgrunden till regeringens förslag: Den 26 mars 1997 beslutade generaldirektörerna för tull- och skattemyndigheterna inom EU att inrätta en högnivågrupp under kommissionens ordförandeskap. Högnivågruppen har haft i uppgift att sammanställa en rapport om bedrägerier inom tobaks- och alkoholområdet. Rapporten publicerades i april 1998. I rapporten behandlas arten och omfattningen av bedrägerierna samt svagheter i kontrollsystemen. Högnivågruppen föreslår också vissa åtgärder för att komma till rätta med kontrollproblemen.

När det gäller transporter av alkohol- och tobaksvaror inom EU anser Högnivågruppen att det grundläggande kontrollproblemet är att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna saknar information om de transporter som äger rum vid ett visst givet tillfälle. Denna brist gör det svårt att genom riskanalyser rikta kontrollerna mot kontrollvärda transporter, vilket i sin tur försvårar kontrollen av varor under transport.

För att åtgärda detta anser Högnivågruppen att det är nödvändigt att införa ett datoriserat transport- och kontrollsystem för transporter av alkohol- och tobaksvaror inom EU. Ett sådant system kan dock inte införas inom en snar framtid. Högnivågruppen rekommenderar därför medlemsstaterna att i avvaktan på det datoriserade systemet införa ett varningssystem som syftar till ett snabbt informationsutbyte (early warning system). Enligt Högnivågruppen kan detta ske förhållandevis snabbt eftersom medlemsstaterna kan komma överens om att föreskriva att upplagshavare skall upprätta ett femte exemplar av ledsagardokumentet för avgående transporter och sända kopian till behörig myndighet. Den legala grunden för detta finns i artikel 19 i rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT nr L 076, 23.3.1992 s. 1, Celex 392L0012).

Den 19 maj 1998 antog Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor vissa slutsatser med anledning av Högnivågruppens rapport. I en av slutsatserna betonar rådet, med förbehåll för resultatet av den genomförbarhetsstudie som föreslagits av kommissionen, vikten av

ett datoriserat kontrollsystem som ett mål på lång sikt och åtar sig att under tiden arbeta för ett skyndsamt genomförande av ett effektivt och snabbt varningssystem som skall användas selektivt.

Vilka uppgifter det pappersbaserade systemet skall innehålla har därefter diskuterats i Europeiska unionens kommitté för punktskatter dels den 29 och 30 juni, dels den 1 och 2 oktober 1998. Den 16 december 1998 presenterade kommissionen ett förslag till pappersbaserat system för generaldirektörerna för tull- och skattemyndigheterna inom EU. Förslaget bygger på att medlemsstaten från vilka varorna avsänds har information om avgående transporter, dvs. att varje medlemsstat utnyttjar möjligheten att genom en femte kopia av ledsagardokument kräva in information om sådana transporter. Detta är en förutsättning för att uppgifter om s.k. högrisktransporter skall kunna lämnas till övriga medlemsstater. Hur informationen samlas in är dock enligt förslaget en fråga för respektive medlemsstat. Det föreslagna systemet skall inledningsvis endast omfatta sprit och cigaretter. Systemet skall dock inte bara omfatta EU-interna transporter utan även export. Information om avgående transporter skall utbytas via fax eller AFIS-mail. Vidare skall enligt förslaget insamlandet och utbytet av information begränsas till de uppgifter som anges på ledsagardokumentet. Generaldirektörerna har ställt sig bakom förslaget. Ordföranden i Europeiska unionens kommitté för punktskatter hänvisade på kommitténs möte den 18 och 19 januari 1999 till att generaldirektörerna godkänt förslaget och uttalade att det nu var upp till medlemsstaterna att snarast möjligt få detta system att fungera.

Skälen för regeringens förslag: Varningssystemet skall möjliggöra riskanalyser vilket i sin tur gör det möjligt att rikta kontrollerna mot s.k. högrisktransporter. Tullmyndighetens kontroller enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter blir effektivare om myndigheten får tillgång till förhandsinformation om s.k. högrisktransporter. Detsamma gäller tullens övriga kontrollverksamhet. Ett förstärkt informationsutbyte mellan medlemsstaterna effektiviserar även beskattningsmyndighetens kontrollverksamhet. Mot den nu angivna bakgrunden välkomnar regeringen att det införs ett varningssystem på gemenskapsnivå. För att systemet skall fungera krävs det att avsändarmedlemsstaten har information om avgående transporter. Regeringen anser därför att det bör införas bestämmelser som ger ansvarig myndighet den information om avgående transporter som är nödvändig för att systemet skall fungera.

Enligt 23 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt och 22 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt skall en upplagshavare vid transport av obeskattade varor mellan Sverige och ett annat EU-land upprätta ett ledsagardokument i fyra exemplar. Tre exemplar skall åtfölja varorna under transport. Enligt 25 § lagen om tobaksskatt och 24 § lagen om alkoholskatt skall upplagshavare vid export av obeskattade varor upprätta ett ledsagardokument i fyra exemplar. Tre exemplar av dokumentet skall åtfölja varorna under transport. Utfartstullkontoret skall attestera att varorna har lämnat gemenskapen och till avsändaren återsända det attesterade exemplaret av ledsagardokumentet inom 15 dagar. Dessa bestämmelser grundar sig på artiklarna 18 och 19 i rådets direktiv 92/12/EEG. Enligt

artikel 19 i nämnda direktiv får de behöriga myndigheterna i varje avsändarmedlemsstat föreskriva att ytterligare ett exemplar av dokumentet skall upprättas och tillställas avsändarmedlemsstatens behöriga myndighet. Sverige har inte utnyttjat denna möjlighet. Det är dock lämpligt att nu utnyttja denna möjligt för att säkerställa att Sverige kan lämna uppgifter om avgående transporter av obeskattade varor både vid transport till annat EU-land och vid export.

Föreskrifter om att ledsagardokumentet i vissa fall skall upprättas i fem exemplar bör lämpligen meddelas i förordning. Eftersom man på gemenskapsnivå har valt att begränsa systemet till sprit och cigaretter kommer föreskrifterna endast att omfatta dessa varor och meddelas i förordningen (1994:1614) om alkoholskatt respektive förordningen (1994:1613) om tobaksskatt. I förordningarna kommer också att tas in föreskrifter om till vilken myndighet exemplaret skall skickas och när detta senast ske.

Som redogjorts för ovan innehåller nuvarande bestämmelser om ledsagardokument i lagarna om alkohol- och tobaksskatt föreskrifter om att dokumentet skall upprättas i fyra exemplar och att tre exemplar skall åtfölja transporten. Fråga uppkommer då om det är lämpligt att ha vissa föreskrifter om antalet exemplar i lagarna och andra i förordningarna. Från konstitutionell synpunkt finns det inget som hindrar att nyss nämnda föreskrifter i lag i stället meddelas genom förordning. Att samla föreskrifterna om i hur många exemplar ett ledsagardokument skall upprättas och hur dessa skall hanteras i en författning skulle öka överskådligheten. Med hänsyn härtill och till att det rör sig om föreskrifter av förordningskaraktär anser regeringen att föreskrifter om antalet exemplar m.m. bör samlas i förordningarna om alkohol- och tobaksskatt. I samband därmed bör även föreskriften om att beskattningsmyndigheten skall underrättas i fall en upplagshavare inte fått tillbaka returexemplaret inom viss tid föras över till förordningarna. Detta föranleder ändringar i 22 § lagen om alkoholskatt och 23 § lagen om tobaksskatt. Föreskrifterna om att ledsagardokument skall upprättas vid export i 24 § lagen om alkoholskatt och i 25 § lagen om tobaksskatt bör föras samman med föreskrifterna om ledsagardokument i de i föregående mening nämnda paragraferna. Därmed kan 24 § lagen om alkoholskatt och 25 § lagen om tobaksskatt upphävas. De nu redovisade förändringarna föreslås även beträffande föreskrifterna om ledsagardokument vid transport av varor som förtullats utan att beskattas och vid transport av beskattade varor till annat EU-land (se 24 och 26 §§ tobaksskattelagen samt 23 och 25 §§ alkoholskattelagen). I syfte att upprätthålla en enhetlig lagstiftning för de harmoniserade punktskatterna föreslås motsvarande förändringar i lagen (1994:1776) om skatt på energi vad gäller mineraloljeprodukter. Detta innebär att 6 kap. 5 och 6 §§ lagen om skatt på energi upphävs och att ändringar görs i 6 kap. 3 och 8 §§ samma lag.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1999.

Regeringens förslag: Om föraren av ett vägavgiftspliktigt fordon inte kan visa upp ett vägavgiftsbevis vid kontroll på grund av att beviset inte har tillställts ägaren är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift.

Bakgrunden till regeringens förslag: Sverige är sedan den 1 januari 1998 anslutet till ett samarbetsavtal om uttag av en vägavgift för tunga godstransporter, det s.k. Eurovinjettsystemet. I Sverige regleras vägavgiften i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon. Det kan noteras att enligt proposition 1997/98:12 om vägavgift för vissa tunga fordon är vägavgiften för utländska fordon att anse som en avgift medan den för svenska fordon är en skatt.

I samarbetsavtalet anges att fordonets förare skall medföra ett vägavgiftsbevis när han använder de avgiftspliktiga vägarna samt att han på uppmaning skall kunna visa upp beviset. En bestämmelse har därför införts i den svenska vägavgiftslagen om att vägavgiftsbeviset skall medföras i fordonet vid färd på de avgiftsbelagda vägarna och kunna uppvisas vid kontroll. Vidare anges i samarbetsavtalet att de avtalslutande parterna skall vidta åtgärder för att bestraffa överträdelse av skyldigheten att medföra bevis. Det har därför också i den svenska vägavgiftslagen införts en bestämmelse om att föraren kan dömas till penningböter om han inte vid färd medför giltigt vägavgiftsbevis.

Sverige har valt att beträffande svenska fordon i allt väsentligt bygga på regelsystemet för fordonsskatt och därmed uppnå administrativa fördelar. Detta innebär bl.a. att vägavgiften skall administreras av Vägverket. Nuvarande ordning avseende administrationen av vägavgiftsbevisen innebär att när ägaren anmäler ett avgiftspliktigt fordon till bilregistret skickar Vägverket ett inbetalningskort till fordonsägaren. När fordonsägaren betalat vägavgiften och betalningen registrerats skickar Vägverket ett vägavgiftsbevis till fordonsägaren. Förfarandet från det att fordonsägaren begärt att fordonet skall registreras i bilregistret till att han får ett vägavgiftsbevis kan ta upp till 10 dagar enligt Riksskatteverket. Motsvarande fördröjning uppstår inte för fordonsägare i övriga länder som är med i samarbetet eftersom fordonsägaren får beviset direkt vid betalning.

I skrivelser från Svenska åkeriförbundet, Lantbrukarnas Riksförbund och Bilindustriföreningen anförs att det är oskäligt att en fordonsägare kan bötfällas trots att han har betalat vägavgiften om han använder sitt fordon innan han har fått ett vägavgiftsbevis. Det anförs vidare i skrivelserna att de fordon som används för begränsat arbete eller enstaka transporter drabbas särskilt eftersom dessa uppdrag ofta ges under förutsättning att de kan utföras omgående. Det har också anförts att det är orimligt att en köpare av ett vägavgiftspliktigt fordon inte kan förflytta fordonet förrän han har fått ett vägavgiftsbevis.

Skälen för regeringens förslag: Avsikten med bestämmelsen att vägavgiftsbevis måste medföras vid färd med vägavgiftspliktigt fordon är att

det skall vara möjligt att kontrollera om vägavgiften har betalats. Det borde emellertid även vara möjligt att kontrollera om vägavgiften har betalats genom att föraren visar upp kvitto. Genom en ändring av bestämmelsen på så sätt att föraren av ett vägavgiftspliktigt fordon vid kontroll är skyldig att visa upp kvitto på att avgiften är betald kan den fördröjning som uppstår vid administrationen av vägavgiftsbevisen undvikas. Enligt samarbetsavtalet skall dock vägavgiftsbeviset medföras vid färd med fordonet. En ändring på sätt som beskrivits kan emellertid motiveras med att Sverige har valt att låta en central myndighet administrera bevisen och därför kan bevisen inte lämnas ut lika snabbt som vid en direkt försäljning av avgiftsbevis. En sådana ändring får dock inte innebära att fordonsägaren alltid undgår böter när han betalat vägavgiften men saknar vägavgiftsbevis, eftersom detta skulle kunna uppfattas som ett kringgående av bestämmelsen i samarbetsavtalet om att vägavgiftsbeviset skall medföras vid färd. Användandet av ett vägavgiftspliktigt fordon utan att medföra ett vägavgiftsbevis bör därför begränsas till när det vid kontroll framkommer att föraren visserligen saknar avgiftsbevis, men att detta beror på att ägaren ännu inte tillställts beviset. Vidare bör en tillåtelse att använda ett vägavgiftspliktigt fordon utan att medföra ett vägavgiftsbevis begränsas till svenska fordon eftersom utländska fordon får ett vägavgiftsbevis direkt vid betalning.

Mot bakgrund härav föreslås att om föraren av ett vägavgiftspliktigt fordon inte kan visa upp ett vägavgiftsbevis vid kontroll på grund av att ägaren inte har tillställts beviset är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift. Den föreslagna ändringen berör endast trafik med vägavgiftspliktigt fordon i Sverige. Vid internationell trafik måste ett vägavgiftsbevis medföras.

8 Upphävande av lagen om fordonsskatt på utländska fordon

Regeringens förslag: Lagen om fordonsskatt på utländska fordon upphör att gälla den 1 juli 1999.

Skälen för regeringens förslag: Enligt lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon skall lastbilar, bussar och andra släpvagnar än påhängsvagnar som dras av lastbilar eller bussar med en totalvikt över 6 000 kilogram betala fordonsskatt om fordonen har förts in till Sverige för tillfälligt brukande och inte är registrerade här. Lagen trädde i kraft den 1 januari 1989 och syftet med lagen var att förenkla beskattningen av utländska fordon som tillfälligt används i Sverige.

Utländska fordon är dock undantagna från fordonsskatt under en viss tid om de inte används för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel. Även om utländska fordon skulle användas för persontransport mot betalning eller för transport av varor för industri eller handel skall de undantas från fordonsskatt i vissa särskilt

uppräknade fall. Detta gäller bl.a. för sådana lastbilar och bussar som är registrerade i länder där svenska lastbilar och bussar undantas från fordonsskatt, dvs. när det föreligger en ömsesidig skattebefrielse. Lagen är därför tillämplig i mycket liten utsträckning och uppbörden är obetydlig, cirka 22 000 kronor under 1998. Administrationskostnaderna står inte heller i proportion till skatteintäkterna. Till viss del har lagen dessutom ersatts av den vägavgift som tas ut enligt vägavgiftslagen (1997:1137) när utländska lastbilar använder det svenska vägnätet. Lagen om fordonsskatt på utländska fordon får därför anses ha en så marginell betydelse att lagen bör upphöra.

9 Ekonomiska konsekvenser

En ny instansordning som innebär att beslut i tullärenden överklagas direkt till allmän förvaltningsdomstol medför givetvis en viss ökning i ärendemängden hos länsrätterna. Samma sak gäller förslaget att länsrätten i stället för Tullverket skall pröva frågor om utdömande vite. En av tankarna bakom omorganisationen av Tullverket är att främja en enhetligare rättstillämpning inom verket. Det torde på sikt leda till att antalet överklaganden minskar. Det går dock inte att nu närmare bedöma i vilken utsträckning arbetsbördan kommer att öka för länsrätterna. Regeringen avser att följa frågans fortsatta utveckling.

Förslaget som avser en förändring av omhändertagandebestämmelserna i inregränslagen bedöms inte få några beaktansvärda statsfinansiella konsekvenser.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling

13 §

Förutom att "Tullverket" ersätter "tullmyndighet" utgår det nuvarande *fjärde stycket* där det regleras vad som i paragrafen skall avses med tullmyndighet. Ändringen innebär att det i fortsättningen ankommer på Tullverket att förordna vilka befattningshavare som skall fullgöra Tullverkets uppgifter enligt paragrafen.

19 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bl.a. bestämmelser om s.k. skärpt tullkontroll. Enligt den nuvarande lydelsen får chefen för en tullmyndighet besluta om sådan kontroll. Ett sådant beslut skall ofördröjligen underställas Generaltullstyrelsens prövning. Ändringen innebär att beslut om skärpt

tullkontroll skall fattas av chefen för en tullregion och att beslutet snarast skall prövas av Tullverkets chef eller den han sätter i sitt ställe.

10.2 Förslaget till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

1 §

Ändringen är föranledd av Tullverkets omorganisation.

2 a §

I paragrafen regleras registeransvaret. I den nuvarande lydelsen är ansvaret fördelat mellan Generaltullstyrelsen och övriga tullmyndigheter. Registeransvaret i det allmännas verksamhet har varit kopplat till myndighetsbegreppet. I och med att Tullverket kommer att utgöras av en enda myndighet måste sålunda Tullverket vara registeransvarigt för samtliga uppgifter i tullregistret. Av den nya lydelsen av paragrafen framgår att Tullverket är registeransvarigt för tullregistret.

6 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* är föranledd av Tullverkets omorganisation. Enligt den nuvarande lydelsen får samtliga tullmyndigheter ha terminalåtkomst till tullregistret. För en regional tullmyndighet gäller dock den begränsningen att myndigheten endast får ta del av de uppgifter som behövs i myndighetens verksamhet. Ändringen innebär att nämnda begränsning skall gälla för en tullregion.

10.3 Förslaget till lag om ändring i tullagen (1994:1550)

7, 9–16, 19, 20, 21–23, 25, 26, 31, 37, 38, 40, 41, 44, 47, 48, 52, 55–57 b, 58–62, 64, 66–71, 74, 75, 77, 78, 94, 96, 98, 99 a, 111, 113, 118 och 119 §§.

Ändringarna är föranledda av Tullverkets omorganisation.

2 §

Förutom att ”Tullverket” ersätter ”en tullmyndighet” i definitionerna av tullklarering och förtullning utgår definitionen av tullmyndighet. Tullmyndigheter är enligt artikel 4.3 i tullkodexen myndigheter som bl.a. har ansvar för tillämpningen av tullagstiftningen. Tullverket har på såväl central som regional nivå givetvis ansvar för tillämpningen av tullagstiftningen. Detsamma gäller regeringen, som enligt RF är en myndighet, dock inte en förvaltningsmyndighet. Regeringen får efter bemyndigande av riksdagen genom förordning meddela föreskrifter om tull på införsel av vara (8 kap. 9 § RF).

57 d §

Ändringarna är föranledda av Tullverkets omorganisation. Enligt nuvarande bestämmelser skall, sedan ett beslut om kvarhållande fattats, beslu-

tet snarast prövas av Generaltullstyrelsen. Enligt den nya lydelsen skall prövningen i stället göras av Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist.

91 §

Bestämmelsen i det nuvarande *tredje stycket* är en överklagandebestämmelse; den flyttas till 102 §.

99 §

Paragrafens nuvarande *fjärde stycke* utgår. Huvudregeln i 6 § viteslagen att vite utdöms av länsrätt blir då tillämplig. Även paragrafens *sista stycke* utgår. Viteslagens övriga bestämmelser blir tillämpliga utan att det behöver anges här.

100 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om det allmänna ombudet. Skälen för att behålla det allmänna ombudet har redogjorts för i avsnitt 4.2.

I *första stycket* anges att det allmänna ombudet får överklaga Tullverkets beslut i sådana ärenden som avses i 102 och 106 §§, dvs. huvudsakligen taxeringsbeslut samt beslut om dröjsmålsavgift, tulltillägg och förseningsavgift. Ändringen innebär att det allmänna ombudets möjligheter att överklaga beslut inskränks i förhållande till vad som tidigare angavs i 107 § första stycket. Vidare tas föreskriften om att det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för den tullskyldige eller annan bort. Genom en hänvisning i 109 § till 6 kap. 17 § taxeringslagen följer att ombudet får föra sådan talan.

101 §

Skälen till den föreslagna ordningen för överklagande har utvecklats i avsnitt 4.2. Enligt paragrafens *första stycke* skall som huvudregel beslut enligt tullagstiftningen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ändringen innebär en anpassning till vad som under en längre tid varit en oskriven huvudregel inom förvaltningsrätten och som genom införandet av den nya 22 a § i förvaltningslagen blev generell lagregel från den 1 oktober 1998. Den nya regeln kan bl.a. ses som ett uttryck för en princip om att den rättsliga kontrollen av förvaltningsbeslut bör ske vid domstol.

Med den nu föreslagna ordningen för överklagande behövs ingen motsvarighet till 107 § utöver vad som sägs om prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Den bestämmelsen har förts in i paragrafens *andra stycke*.

I ett nytt *fjärde stycke* erinras om att regeringen meddelar föreskrifter om överklagande av Tullverkets beslut om föreskrifter. Stycket har införts i enlighet med *Lagrådets* förslag.

102 §

De nuvarande bestämmelserna i 102 § om tidsfristen för överklagande får anses vara förenliga med såväl tullkodexens bestämmelser som det system för överklagande som gäller beträffande den inrikes beskattningen. Paragrafens *första* och *andra stycke* ändras därför endast så att överklagandetiden blir densamma för tulltaxeringsbeslut och beslut som inte avser tulltaxering enligt 10 § andra stycket. Skälen härför har redovisats i avsnitt 4.5. I enlighet med *Lagrådets* förslag har den tidigare lydelsen av *andra stycket* behållits i stort sett oförändrad.

I *tredje stycket* har de bestämmelser om yrkande beträffande tulltillägg och förseningsavgift som i dag finns i 91 § tredje stycket tagits in.

I övrigt är ändringarna endast redaktionella.

103 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 103 § med vissa redaktionella ändringar och följdändring i anledning av förslaget till 102 §.

104 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om omprövning av beslut i samband med ett överklagande. Utredningens förslag att omprövningen skall göras av en central enhet inom Tullverket när beslutet rör en fråga av principiell betydelse eller annars är av större vikt har fått viss remisskritik och har inte genomförts. Det får i stället ankomma på Tullverket att meddela närmare föreskrifter om hur omprövningen skall göras inom verket.

Paragrafen motsvarar i övrigt nuvarande 104 § med vissa redaktionella ändringar och följdändringar i anledning av förslaget till 102 §.

105 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 105 § men har med vissa redaktionella ändringar utformats i överensstämmelse med vad som föreslagits i 102 och 104 §§.

108 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om anslutningsöverklagande. I paragrafens nuvarande lydelse regleras förfarandet för anslutningsöverklagande beträffande såväl tullmyndighets, Generaltullstyrelsens som allmän förvaltningsdomstols beslut. Genom ändringen begränsas paragrafens tillämpningsområde till att gälla endast anslutningsöverklagande av Tullverkets beslut. Som en följd av ändringen i 100 §, avseende det allmänna ombudets möjlighet att överklaga Tullverkets beslut, kan anslutningsöverklagande endast ske i fråga om sådana beslut som avses i 102 och 106 §§. När det gäller beslut av allmän förvaltningsdomstol regleras förfarandet för anslutningsöverklagande genom en hänvisning i 109 § till 6 kap. 14 § taxeringslagen.

109 §

Paragrafen motsvarar nuvarande 109 §, men vissa ytterligare hänvisningar till bestämmelser i taxeringslagen har gjorts.

I 6 kap. taxeringslagen finns bestämmelser om överklagande. Genom en hänvisning i den nuvarande 109 § tullagen har vissa av dessa bestämmelser gjorts tillämpliga vid överklagande enligt tullagen, nämligen bestämmelsen om tid för överklagande av länsrätts eller kammarrätts beslut i 6 kap. 13 § samt bestämmelserna om handläggning vid domstol i 6 kap. 18-24 §§ taxeringslagen.

I den nya lydelsen av paragrafen görs även hänvisning till 6 kap. 9–12 §§, 14 och 15 §§, 16 § andra och tredje styckena samt 17 § taxeringslagen. Liksom tidigare skall vad som i de aktuella paragraferna i taxeringslagen sägs om Riksskatteverket gälla det allmänna ombudet. Vad som sägs om skattemyndighet skall dock i fortsättningen gälla Tullverket. Ändringarna innebär att i stort sett samma principer som gäller för överklagande av skatteärenden kommer att gälla på tullområdet.

Hänvisningen till 6 kap. 9 § taxeringslagen får till följd att om det allmänna ombudet har överklagat ett taxeringsbeslut enligt tullagen, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

Hänvisningen till 6 kap. 10 § taxeringslagen medför att länsrätts beslut avseende Tullverkets beslut att avvisa en begäran om omprövning såsom för sent inkommen inte får överklagas.

Genom hänvisningen till 6 kap. 12 § taxeringslagen följer att det allmänna ombudet får överklaga ett beslut av länsrätten eller kammarrätten även om ombudet inte tidigare har fört det allmännas talan i målet.

I 6 kap. 14 § taxeringslagen finns bestämmelser om anslutningsöverklagande efter beslut av länsrätt eller kammarrätt. Genom hänvisningen blir bestämmelserna tillämpliga även beträffande tullmålen. När det gäller beslut av Tullverket regleras förfarandet för anslutningsöverklagande i 108 § tullagen.

I 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen finns bestämmelser om det allmännas företrädare i allmän förvaltningsdomstol. Av hänvisningen till 15 § följer att det allmännas talan i länsrätten och kammarrätten förs av Tullverket när den enskilde har överklagat, och av det allmänna ombudet när ombudet har överklagat. I Regeringsrätten förs det allmännas talan av det allmänna ombudet. Hänvisningen till 16 § andra och tredje styckena innebär att det allmänna ombudet får ta över uppgiften att i allmän förvaltningsdomstol föra det allmännas talan i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden samt att ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Tullverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

Av hänvisningen till 6 kap. 17 § taxeringslagen följer att det allmänna ombudet får föra talan till den tullskyldiges förmån. En motsvarande bestämmelse fanns tidigare i 100 § tullagen.

110 §

Syftet med nuvarande 110 § är att täcka in beslut som inte omfattas av tullkodexen (prop. 1994/95:34 s.163). 20, 21, 23 och 24 §§, till vilka hänvisas i 110 §, avser beslut om tulltaxering, omprövning av sådana beslut och skönstulltaxering.

Tulltaxerings- och omprövningsbeslut omfattas av artiklarna 7 och 244 i tullkodexen och bör därför inte regleras i tullagen; en hänvisning till de

artiklarna synes dock lämplig. I paragrafens *första stycke* erinras således om bestämmelserna i tullkodex.

Instituten skönstulltaxering, tulltillägg och förseningsavgift finns inte i tullkodexen. Samma sak gäller beslut beträffande annan skatt än tull. De behandlas därför i *andra stycket*.

Övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna skall träda i kraft den 1 juli 1999. Äldre bestämmelser skall dock gälla för överklaganden som före ikraftträdandet kommit in till den myndighet som fattat det överklagade beslutet. Har ett överklagande kommit in efter ikraftträdandet skall de nya bestämmelserna gälla. Ärenden som före ikraftträdandet överklagats hos Generaltullstyrelsen kommer efter ikraftträdandet att prövas av Tullverkets chef eller den som han sätter i sitt ställe.

10.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

9 §

Ändringen är föranledd av att 31 a § numera betecknas 31 d § (se prop. 1998/99:18, bet. 1998/99:SkU6, rskr. 1998/99:68, SFS 1998:1678).

23 §

Ändringen innebär i huvudsak att vissa föreskrifter om i hur många exemplar ett ledsagardokument skall upprättas och hur exemplaren skall hanteras flyttas över till förordningen (1994:1613) om tobaksskatt.

Föreskrifterna i *första stycket 4* och *5* har flyttats över till förevarande paragraf från 25 § respektive 24 §. Övriga föreskrifter i nämnda paragrafer flyttas över till förordningen om tobaksskatt. Enligt 19 § gäller att om skattepliktiga varor importeras från tredje land av någon som inte är upplagshavare eller registrerade varumottagare skall skatten betalas till tullmyndigheten. I nuvarande lydelse av 24 § föreskrivs att vid förtullning enligt tullagen skall, om beskattning av varorna inte skett enligt 19 §, vid transport av obeskattade varor upprättas ledsagardokument. Bestämmelsen är alltså endast tillämplig om beskattning inte skett, vilket innebär att det är upplagshavare och registrerade varumottagare som är skyldiga att upprätta ledsagardokument. Eftersom detta uttryckligen framgår av förslagen lydelse av första stycket 5 och fjärde stycket förevarande paragraf kan uttrycket om beskattning av varorna inte skett enligt 19 § slopas.

Enligt *andra stycket* föreligger en skyldighet för upplagshavaren att se till att ledsagardokument åtföljer varorna under transport i enlighet med vad regeringen föreskriver. Skyldigheten att se till att ledsagardokument medföljer varorna under transport följer alltså direkt av förevarande lag. Hur många exemplar som skall åtfölja transporten kommer däremot enligt vad som föreskrivs i lagen att regleras i förordningen om tobaksskatt. Enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter (LPK) får tullmyndigheten omhändertaga punktskattepliktiga varor bl.a. om det finns anledning att

anta att transporten inte åtföljs av ledsagardokument i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tobaksskatt. Den föreslagna ändringen i förevarande paragraf påverkar inte bedömningen av om förutsättningarna för omhändertagande i LPK är uppfyllda utan innebär endast att tullen även måste beakta vad som föreskrivs i förordningen. Detsamma gäller beträffande förutsättningarna för att påföra transporttillägg med stöd av LPK.

I det nya *fjärde stycket* föreskrivs att även registrerade varumottagare är skyldiga att upprätta ledsagardokument vid transport av varor som förtullats enligt tullagen. Detta stämmer överens med vad som redan i dag gäller enligt 24 §. Eftersom sistnämnda paragraf enligt förslaget skall upphävas flyttas skyldigheten i fråga över till förevarande paragraf. Se även kommentaren till första stycket.

Regeringen får anses ha kompetens utan bemyndigande från riksdagen att meddela föreskrifter om förfarandet vid ändring och tillägg av uppgifter i ledsagardokumentet. Det nuvarande fjärde stycket kan därför slopas.

23 a §

Det nya *första stycket* har utformats med ledning av 6 kap. 4 § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi och överensstämmer i sak med vad som gäller enligt 23 § första stycket sista meningen nuvarande lydelse av lagen om tobaksskatt. Syftet med flytta över nämnda föreskrift till förevarande paragraf är att öka överskådligheten genom att samla alla föreskrifter om returexemplaret av ledsagardokumentet i en paragraf.

26 §

Ändringen innebär i huvudsak att föreskrifterna om i hur många exemplar ett förenklat ledsagardokument skall upprättas och hur exemplaren skall hanteras flyttas över till förordningen om tobaksskatt. Se även kommentaren till 23 § andra stycket.

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

8 §

Ändringen är föranledd av att 31 a § numer betecknas 31 d § (se prop. 1998/99:18, bet. 1998/99:SkU6, rskr. 1998/99:68, SFS 1998:1679).

22 §

Se kommentaren till 23 § tobaksskattelagen.

22 a §

Se kommentaren till 23 a § tobaksskattelagen.

25 §

Se kommentaren till 26 § tobaksskattelagen.

10.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 kap. 3 §

Se kommentaren till 23 § tobaksskattelagen.

6 kap. 7 §

Genom ändringen korrigeras en felaktig hänvisning.

6 kap 8 §

Se kommentaren till 26 § tobaksskattelagen.

10.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

4, 8, 9, 11–18, 21 och 22 §§

Ändringarna är föranledda av Tullverkets omorganisation.

17 a §

I paragrafens *första stycke* finns en bestämmelse om att tullen får vägra att lämna ut en vara som omhändertagits för kontroll enligt 17 §. För att bestämmelsen skall bli tillämplig krävs att det vid kontrollen visar sig att det är fråga om en vara som inte får föras in i eller ut ur landet eller att ett särskilt villkor som gäller för in- eller utförseln inte är uppfyllt.

I *andra stycket* ges den som för in eller för ut varan, eller ägaren av denna, möjlighet att, när det gäller varor som är belagda med införsel- eller utförselrestriktioner, antingen uppfylla de förutsättningar som gäller för in- eller utförseln eller, vid införsel, att återutföra varan. Ingen av dessa möjligheter föreligger när det gäller varor som över huvud taget inte får föras in i eller ut ur landet.

När det gäller varor som avses i 3 § 9, 11 och 12, dvs. hundar och katter, nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler samt djurtransporter vid misstanke om smittsam sjukdom är bestämmelserna i förordningen (1994:1830) om införsel av djur m.m. tillämpliga. Detta innebär inte någon skillnad i förhållande till vad som gäller i dag. Om en införsel av djur har hindrats, t.ex. på grund av att villkoren för införseln inte är uppfyllda, skall sålunda Statens jordbruksverk (SJV) bestämma vad som skall göras med djuren. Till dess SJV fattat sitt beslut får djuren inte lossas eller lämnas ut. I avvaktan på SJV:s beslut får en officiell veterinär (dvs. en av SJV anställd distriktsveterinär) bestämma hur djuren skall tas om hand.

17 b §

I paragrafen regleras när ett beslut om att vägra att lämna ut en vara som omhändertagits för kontroll skall upphävas.

Av *första stycket 1* framgår att beslutet skall upphävas om det inte längre finns grund för Tullverket att vägra att lämna ut en vara som omhändertagits med stöd av 17 §. Bestämmelsen bör läsas tillsammans med 17 a § som reglerar förutsättningarna för att Tullverket skall få fatta ett beslut om att inte lämna ut en omhändertagen vara. Ett sådant beslut skall sålunda upphävas om den som för in eller för ut varan, eller ägaren av denna, har uppfyllt de förutsättningar som gäller för in- eller utförseln, eller om han, vid införsel, bestämmer att varan skall återutföras.

Enligt *första stycket 2* skall beslutet upphävas om ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller enligt varusmuggningslagen meddelas beträffande varan.

Av *första stycket 3* framgår att beslutet skall upphävas om varan förklaras förverkad. Förutsättningarna för förverkande regleras i 17 c §.

I *första stycket 4* föreskrivs att ett beslut enligt 17 a § skall upphävas om det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå. Bestämmelsen skall ses som en säkerhetsventil som skall göra det möjligt att upphäva ett beslut om att inte lämna ut en vara även om inte någon av de övriga förutsättningarna i paragrafen är uppfyllda.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om att den som gör anspråk på en vara som har varit omhändertagen själv får hämta varan. I samband med att ägaren enligt 21 § förvaltningslagen underrättas om innehållet i beslutet om upphävande bör en upplysning lämnas om innehållet i *andra stycket*.

17 c §

I paragrafen anges i vilka fall en omhändertagen vara får förverkas och att det är Tullverket som får besluta om att ett sådant förverkande skall ske. Den omredigering som gjorts av paragrafen har föranletts av den synpunkt som *Lagrådet* lämnat.

Enligt *första stycket* får förverkande ske om ett beslut om att varan inte får lämnas ut har vunnit laga kraft och ägaren, eller den som för in eller för ut varan, inte inom en månad från den dag då beslutet vann laga kraft antingen har uppfyllt de förutsättningar som gäller för att varan skall få föras in i eller ut ur landet eller, vid införsel, återutfört varan.

Enligt *andra stycket* får förverkande äga rum om ägaren inte har gjort anspråk på varan inom tre månader från den dag då omhändertagandet upphävdes enligt 17 b § eller, om han har gjort sådant anspråk, inte hämtat varan inom tre månader från den dag då anspråket på varan framställdes.

I samband med att ägaren av en vara enligt 21 § förvaltningslagen underrättas om innehållet i ett beslut om upphävande av omhändertagandet bör en upplysning lämnas även om innehållet i första och andra styckena.

Enligt *tredje stycket* får Tullverket, om det finns särskilda skäl, medge att de tidsfrister som nämns i första och andra styckena förlängs.

17 d §

I paragrafen finns regler om förstöring av en vara som förverkats. Det här fråga om åtgärder som får vidtas först sedan ett lagakraftgående beslut om förverkande föreligger. Eftersom det så gott som uteslutande rör sig

om egendom som på grund av gällande regleringar inte fritt kan saluföras blir det i praktiken bara tal om att förstöra varan i fråga. Endast när det gäller alkohol skulle det kunna bli aktuellt med en försäljning. Med anledning härav föreskrivs i andra meningen i paragrafen att i fråga om alkoholvaror gäller lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. i tillämpliga delar. Detta innebär att sådan vara får förstöras endast om dess värde är ringa eller om det av någon annan anledning är försvarligt att förstöra varan. I annat fall får varan försäljas.

22 §

I paragrafen införs en möjlighet att överklaga även sådana beslut som fattats med stöd av 17 a - d §§.

Övergångsbestämmelserna

Bestämmelserna har införts på inrådan av *Lagrådet*.

10.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

1 §

Enligt nuvarande 6 och 15 §§ är Generaltullstyrelsen registeransvarigt för underrättelseregistret och spaningsregistret. Enligt 10 § är den tullmyndighet som inrättar ett analysregister registeransvarigt för detta. Registeransvaret i det allmännas verksamhet har varit kopplat till myndighetsbegreppet. I och med att Tullverket kommer att utgöras av en enda myndighet måste sålunda Tullverket vara registeransvarigt för samtliga register enligt lagen. I ett nytt *andra stycke* anges därför att Tullverket är registeransvarigt för de register som nämns i paragrafens första stycke.

6 §

Bestämmelsen om registeransvaret har flyttats till ett nytt andra stycke i 1 §. Ändringarna i övrigt är föranledda av Tullverkets omorganisation.

10 §

I paragrafen regleras förutsättningarna för inrättande och förande av analysregister. Enligt nuvarande lydelse får sådant register inrättas och föras av en tullmyndighet. Med tullmyndighet avses här även Generaltullstyrelsen. Syftet är således att ett analysregister inte skall föras gemensamt för Tullverket. I paragrafens nya lydelse vidmakthålls angivna syfte genom att det anges att analysregister får inrättas och föras av Tullverkets huvudkontor eller av en tullregion.

Bestämmelsen om registeransvaret har flyttats till ett nytt andra stycke i 1 §.

15 §

Ändringarna motsvarar de i 6 §.

24 §

Ändringen i paragrafen är föranledd av att Tullverket kommer att vara registeransvarigt för samtliga register enligt lagen.

10.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

27 §

Den föreslagna ändringen av lagrummet innebär att om föraren av ett vägavgiftspliktigt svenskt fordon inte kan visa upp ett vägavgiftsbevis vid kontroll på grund av att beviset inte tillställts ägaren, är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift.

10.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

3 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontroll av postförsändelser och avser i första hand försändelser som erfarenhetsmässigt kan antas innehålla förtroliga meddelanden. Ändringen innebär att ett beslut om öppnande av en sådan försändelse får fattas endast av chefen för en tullregion eller, efter dennes förordnande, annan tjänsteman vid regionen.

10.11 Övriga förslag till lagändringar

Ändringarna är föranledda av Tullverkets omorganisation och innebär i huvudsak att orden "Generaltullstyrelsen" och "tullmyndighet" byts ut mot "Tullverket".

Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)

Härigenom föreskrivs beträffande tullagen (1994:1550)

dels att vad som sägs om Generaltullstyrelsen och tullmyndighet i 7, 9–16, 19–21, 23, 25, 26, 31, 37, 40, 41, 47, 48, 52, 55–57a, 58–62, 66–71, 75, 77, 78, 94, 96, 98, 111, 113, 118 och 119 §§ skall gälla Tullverket,

dels att 100 och 107 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 2, 57 b, 57 d, 64, 91, 99, 101–105 och 108–110 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag förstås med

det svenska tullområdet: Sveriges landområde och sjöterritorium samt luftrummet däröver,

EG:s tullområde: de områden som anges i artikel 3 i förordning (EEG) nr 2913/92,

EG:s skatteområde: det område inom vilket gemenskapens bestämmelser om en viss skatt är tillämpliga,

tullklarering: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till en godkänd tullbehandling,

tullklarering: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till en godkänd tullbehandling,

förtullning: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

förtullning: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

I övrigt har uttryck som används i denna lag samma innebörd som i förordning (EEG) nr 2913/92.

Vid tillämpning av tullagstiftningen förstås med tullmyndighet Generaltullstyrelsen och underställda myndigheter. Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

57 b §

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller efter dennes förordnande

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *den regionala tullens chef* eller efter dennes

av någon annan tjänsteman vid myndigheten.

förordnande av någon annan tjänsteman vid *tullenheten*.

Prop. 1998/99:79
Bilaga 1

57 d §

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *tullmyndighet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *regional tullenhet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Förutsättningarna för ett beslut om kvarhållande är

1. att det finns anledning anta att sådan postförsändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling,
2. att ett sådant beslut är nödvändigt för att det avsedda resultatet skall uppnås.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av *Generaltullstyrelsen*.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart, men skall snarast prövas av *en central enhet inom Tullverket*.

64 §

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tulllagstiftningen inte är riktig, får *tullmyndigheten* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

En tullmyndighet får, med *Generaltullstyrelsens* medgivande, anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tulllagstiftningen inte är riktig, får *Tullverket* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

Tullverket får anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller handlingen skall stå

handlingen skall stå för kostnaden, om *styrelsen* inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, *skall denne enligt beslut av tullmyndighet* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

för kostnaden, om *verket* inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, får *verket besluta att denne skall* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

91 §

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *tullmyndigheten*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av *det allmänna ombudet som avses i 100 §*, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *den regionala tullenheten*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av *en central enhet inom Tullverket*, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Den tullskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall utan hinder av vad som annars gäller om överklagande prövas, om beslutet om den tull som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall tas upp och vidare handläggas av tullmyndigheten.

Innan beslut fattas om påföring av tulltillägg eller förseningsavgift skall den tullskyldige om möjligt ges tillfälle att yttra sig.

Underrättelse om att *tullmyndigheten* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får

Underrättelse om att *Tullverket* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom

ske genom överföring av elektroniskt dokument.

överföring av elektroniskt dokument.

Prop. 1998/99:79
Bilaga 1

99 §

När *en tullmyndighet* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas.

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt föreskrift i tullagstiftningen eller att fullgöra skyldighet som föreskrivs i 62 § eller med stöd av 65 §.

Vite får inte fastställas till lägre belopp än femhundra kronor eller högre än femtusen kronor.

Frågor om utdömande av vite prövas av *Generaltullstyrelsen*.

Bestämmelsen i 36 § tillämpas även i fråga om viten.

När *Tullverket* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas.

101 §

Beslut, som någon annan tullmyndighet än Generaltullstyrelsen har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen eller enligt tullagstiftningen i övrigt, får överklagas hos Generaltullstyrelsen.

Tullmyndighets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

Ett beslut av Tullverket enligt tullagstiftningen eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av tullagstiftningen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut i administrativa ärenden och i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) överklagas dock hos regeringen.

Tullverkets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

Har Tullverket i ett ärende som har väckts skriftligen av en enskild inte meddelat beslut inom sex månader från det att ärendet väckts eller inom den tid som avses i artikel 6.2 tredje stycket i förordning (EEG) nr 2913/92, skall det anses som att framställningen har avslagits. Rätt till överklagande föreligger då enligt första stycket. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

102 §

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull skall överklagandet ha kommit in till den myndighet som meddelat beslutet inom tre år från den dag då tullskyldigheten uppkom. Om tulltaxeringsbeslutet meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom får överklagandet dock, om tiden för överklagandet därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket omprövats får även omprövningsbeslutet överklagas inom där angiven treårsfrist. Om omprövningsbeslutet meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom, får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av omprövningsbeslutet.

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull eller beslut om fastställelse av annan skatt än tull samt avgift enligt 10 § andra stycket, skall överklagandet ha kommit in till den tullenhet som meddelat beslutet inom tre år från den dag då tullskyldigheten eller anmälningsskyldigheten uppkom. Om tulltaxeringsbeslutet eller beslutet enligt 10 § andra stycket har meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten eller anmälningsskyldigheten uppkom, får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige eller anmälningsskyldige fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket har omprövats, gäller de där angivna tidsfristerna även för överklagande av omprövningsbeslutet

Den tullskyldiges eller anmälningsskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall, oavsett tidsfristerna i första och andra styckena, prövas, om beslutet om den tull som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om Tullverket framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall

Den tullskyldige får överklaga ett tulltaxeringsbeslut även om det inte gått honom emot.

tas upp och vidare handläggas av Tullverket.

En tullskyldig eller anmälningsskyldig får överklaga ett beslut som avses i första och andra styckena även om det inte gått denne emot.

103 §

Beslutsmyndighet som avses i 102 § skall pröva om den tullskyldiges överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *myndigheten* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *beslutsmyndigheten* har lämnat *den tullskyldige* en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan *tullmyndighet* än den som fattat beslutet. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den tullmyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *tullmyndigheten*.

Tullenhet som avses i 102 § skall pröva om den tullskyldiges eller *den anmälningsskyldiges* överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *enheten* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *tullenheten* har lämnat en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan *tullenhet* än den som fattat beslutet eller till *allmän förvaltningsdomstol*. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den tullenhet som meddelat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *tullenheten* eller *domstolen*.

104 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *beslutsmyndigheten* snarast ompröva det överklagade beslutet.

Ett överklagande förfaller, om *tullmyndigheten* ändrar beslutet så som den tullskyldige begär.

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *den tullenhet som meddelat beslutet* snarast ompröva det överklagade beslutet. *Har beslutet fattats av en regional tullenhet och rör det en fråga av principiell betydelse eller annars av större vikt, skall omprövningen göras av en central enhet inom Tullverket.*

Ett överklagande förfaller, om beslutet vid omprövningen ändras så som den tullskyldige eller *anmälningsskyldige* begär.

Om myndigheten ändrar beslutet på annat sätt än den tullskyldige begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får myndigheten lämna den tullskyldige tillfälle att återkalla överklagandet.

Om beslutet ändras på annat sätt än vad som begärts, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får den tullskyldige eller anmälningskyldige lämnas tillfälle att återkalla överklagandet.

105 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 §, skall tullmyndigheten överlämna överklagandet, sitt omprövningsbeslut och övriga handlingar i ärendet till Generaltullstyrelsen. Om det finns särskilda skäl får överklagandet överlämnas till Generaltullstyrelsen utan föregående omprövning.

Ett överklagande som inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 § skall tillsammans med handlingarna i ärendet överlämnas till behörig allmän förvaltningsdomstol. Om det finns särskilda skäl, får överklagandet överlämnas utan föregående omprövning.

108 §

Om en part har överklagat ett beslut i ett sådant mål eller ärende vari enligt 100 § det allmännas talan skall föras av ett allmänt ombud, får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till den myndighet som meddelade beslutet inom två månader, om överklagande görs enligt 102 § eller 106 §, inom en vecka i mål om bindande klassificeringsbesked och i övrigt inom två veckor från den dag då han fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om han inte fick del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Om en part har överklagat ett beslut enligt 101 § första stycket får också motparten, utom i mål som gäller eller har samband med inskränkning i rätten att förfoga över varor, överklaga beslutet, även om den för motparten föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till den tullenhet som meddelade beslutet

1. inom två månader om

överklagandet görs enligt 102 eller 106 §,

2. inom en vecka i mål om bindande klassificeringsbesked och

3. i övrigt inom två veckor

från den dag då motparten fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om motparten inte fått del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare överklagandet förfallet.

109 §

Bestämmelserna i 6 kap. 13 och 18-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla *det allmänna ombudet* och vad som sägs om *länsrätten Generaltullstyrelsen*.

Bestämmelserna i 6 kap. 1, 9-10, 12-13 och 15-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla *en central enhet inom Tullverket* och vad som sägs om *skattemyndighet* skall gälla *regional tullenhet*.

110 §

Beslut enligt 20, 21, 23 och 24 §§ samt beslut om tulltillägg och förseningsavgift skall gälla omedelbart. Detsamma gäller annat beslut av tullmyndighet, som meddelats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

Enligt artiklarna 7 och 244 första stycket i förordningen (EEG) nr 2913/92 skall ett överklagande inte medföra att verkställigheten av det ifrågasatta beslutet uppskjuts. Av artikel 244 andra stycket framgår dock att tullmyndigheterna i vissa fall skall uppskjuta verkställigheten helt eller delvis.

Beslut om skönstulltaxering, tulltillägg och förseningsavgift skall gälla omedelbart. Detsamma gäller annat beslut av Tullverket som meddelats enligt tullagstiftningen eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av tullagstiftningen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

Övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den ---. Äldre bestämmelser gäller dock beträffande överklaganden som kommit in till Generaltullstyrelsen före ikraftträdandet. Överklagande som har kommit in till Generaltullstyrelsen skall handläggas av den centrala enhet inom Tullverket som avses i 91 §.

Om det i en lag eller någon annan författning hänvisas till Generaltullstyrelsen eller tullmyndighet, skall hänvisningen i stället gälla Tullverket.

Departementspromemorians författningsförslag avseende 17 § inregränslagen

Prop. 1998/99:79
Bilaga 2

17 §

Om det behövs för att genomföra en kontroll enligt denna lag, får en tullmyndighet ta hand om en vara. *Varan får därvid läggas upp på lager för tillfällig förvaring.* De kostnader som Tullverket haft för varans uppläggning och förvaring skall ersättas av den som för in eller för ut varan.

En tullmyndighet får ta hand om en vara om det behövs för att genomföra en kontroll enligt denna lag. *Vidare får en tullmyndighet ta hand om en vara som enligt lag eller särskild författning inte får föras in i eller ut ur landet och en vara för vilken särskilt föreskrivet villkor för införsel eller utförsel inte är uppfyllt.* De kostnader som Tullverket haft för varans uppläggning och förvaring skall ersättas av den som för in eller för ut varan.

Tullmyndigheten kan besluta att varan inte får tas ut från lagret förrän kostnaderna ersatts eller säkerhet ställts för dem.

Tullmyndigheten får besluta om befrielse helt eller delvis från ersättningskyldigheten, om det finns särskilda skäl.

En vara som har omhändertagits enligt första stycket får även förstöras under kontroll av en tullmyndighet eller annan som denna godkänner eller återutförs eller överlåtas till staten.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över SOU 1998:127 Tullagens överklaganderegler m.m. vid en omorganisation av Tullverket

Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Skåne län, Länsrätten i Norrbottens län, Justitiekanslern, Domstolsverket, Riksåklagaren, Statskontoret, Generaltullstyrelsen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Kommerskollegium, Svenska Handelskammarförbundet, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Industriförbund, Svensk Handel, Sveriges Redareförening, Svenska åkeriförbundet, Sveriges Transportindustriförbund, Sveriges Domareförbund, Stockholms universitet.

Förteckning över remissinstanser som har fått tillfälle att yttra sig över departementspromemorian Ny smugglingslag (Ds 1998:53)

Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Stockholms tingsrätt, Helsingborgs tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Haparanda tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Ekobrottsmyndigheten, Säkerhetspolisen, Brottsförebyggande rådet, Statens invandrarverk, Inspektionen för strategiska produkter, Kustbevakningen, Socialstyrelsen, Alkoholinspektionen, Läkemedelsverket, Folkhälsoinstitutet, Statens Järnvägar, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Posten AB, Statskontoret, Generaltullstyrelsen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Statens Jordbruksverk, Statens Livsmedelsverk, Fiskeriverket, Riksantikvarieämbetet, Kommerskollegium, Svenska Handelskammarförbundet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Statens Naturvårdsverk, Göteborgs kommun, Haparanda kommun, Helsingborgs kommun, Malmö kommun, Norrköpings kommun, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Industriförbund, Svensk Handel, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademiernas Centralorganisation, Sveriges Redareförening, Scandinavian Airlines System, Svenska åkeriförbundet, Sveriges Transportindustriförbund, Systembolaget AB, Vin & Sprit AB, Sveriges Domareförbund, Uppsala universitet, TULL-KUST.

1 Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1994:1550)

dels att i 31, 67 och 119 §§ ordet ”Generaltullstyrelsen” samt i 7, 9–16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 37, 38, 40, 41, 44, 47, 48, 52, 55–57 a, 58–62, 66, 67 a–71, 74, 75, 77, 78, 94, 96, 98, 99 a, 111, 113 och 118 §§ ordet ”tullmyndighet” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Tullverket”, eller i förekommande fall ”Tullverkets”

dels att i 13 och 78 §§ ordet ”myndigheten” samt i 66 § orden ”denna myndighet” skall bytas ut mot ”verket”,

dels att 107 § skall upphöra att gälla,

dels att 2, 21, 57 b, 57 d, 64, 91, 99, 100–105 och 108–110 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag förstås med

det svenska tullområdet: Sveriges landområde och sjöterritorium samt luftrummet däröver,

EG:s tullområde: de områden som anges i artikel 3 i förordning (EEG) nr 2913/92,

EG:s skatteområde: det område inom vilket gemenskapens bestämmelser om en viss skatt är tillämpliga,

tredje land: område som inte omfattas av EG:s tullområde,

tullklarering: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till godkänd tullbehandling,

tullklarering: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som angetts till godkänd tullbehandling,

förtullning: *en tullmyndighets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

förtullning: *Tullverkets* åtgärder i fråga om en vara som deklarerats för övergång till fri omsättning.

I övrigt har uttryck som används i denna lag samma innebörd som i förordning (EEG) nr 2913/92.

Vid tillämpning av tullagstiftningen förstås med tullmyndighet Generaltullstyrelsen och underställda myndigheter. Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

Med tullagstiftningen förstås såväl EG:s bestämmelser som svenska tullförfattningar.

21 §

Den tullmyndighet som fattat beslut om tull som första instans skall ompröva beslutet i en fråga som kan ha betydelse för tulltaxeringen om den tullskyldige begär det eller om det finns andra skäl. Ytterligare regler om omprövning av tull finns i förordningarna (EEG) nr 2913/92 och 2454/93.

Tullverket skall ompröva ett beslut i en fråga som kan ha betydelse för tulltaxeringen om den tullskyldige begär det eller om det finns andra skäl. Ytterligare regler om omprövning av tull finns i förordningarna (EEG) nr 2913/92 och 2454/93.

Bestämmelserna i denna lag och i tullagstiftningen i övrigt om omprövning av beslut om tull gäller även tulltaxeringsbeslut i övrigt samt beslut om tulltillägg och förseningsavgift. Att omprövning av sådana beslut skall ske om de överklagats framgår av 104 och 106 §§.

57 b §¹

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *myndigheten*.

Beslut om öppnande med stöd av 57 a § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *tullregionen*.

57 d §²

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *tullmyndighet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en *tullregion* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från tredje land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Förutsättningarna för ett beslut om kvarhållande är

1. att det finns anledning anta att sådan postförsändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling, samt

2. att ett sådant beslut är nödvändigt för att det avsedda resultatet skall uppnås.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall

¹ Senaste lydelse 1996:703.

² Senaste lydelse 1996:703.

snarast prövas av *Generaltullstyrelsen*.

snarast prövas av *Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist*.

Prop. 1998/99:79
Bilaga 5

64 §

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tullagstiftningen inte är riktig, får *tullmyndigheten* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

En tullmyndighet får, med Generaltullstyrelsens medgivande, anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller handlingen skall stå för kostnaden, om styrelsen inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, skall denne enligt beslut av *tullmyndighet* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

Om det finns anledning att anta att en uppgift som lämnats enligt tullagstiftningen inte är riktig, får *Tullverket* anlita särskild sakkunnig för att få fram den upplysning som behövs. Om uppgiften visas vara oriktig, är den som lämnat uppgiften skyldig att stå för kostnaden för den sakkunnige. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om den oriktiga uppgiften avser varans tull- eller skattepliktiga värde och det slutligen fastställda värdet inte överstiger det uppgivna med mer än tio procent.

Tullverket får anlita särskild sakkunnig även när en uppmaning att lämna uppgift eller handling rörande en vara inte har följts. Den som rätteligen skulle ha lämnat uppgiften eller handlingen skall stå för kostnaden, om verket inte beslutar annat.

Om Tullverket haft kostnad som enligt första eller andra stycket någon annan skall stå för, *skall denna enligt beslut av Tullverket* ersätta staten dess kostnad. Vad som sägs i 37 § om indrivning av tull skall gälla även sådan ersättning.

91 §

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *tullmyndigheten*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 100 §, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har

Frågor om tulltillägg och förseningsavgift prövas av *Tullverket*. Allmän förvaltningsdomstol prövar dock, på talan av det allmänna ombudet som avses i 100 §, frågor om tulltillägg på grund av oriktiga uppgifter i mål om tull. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i

prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Den tullskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall utan hinder av vad som annars gäller om överklagande prövas, om beslutet om den tull som tulltillägget eller förseningsavgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att det skall tas upp och vidare handläggas av tullmyndigheten.

Innan beslut fattas om påföring av tulltillägg eller förseningsavgift skall den tullskyldige om möjligt ges tillfälle att yttra sig.

Underrättelse om att *tullmyndigheten* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

Underrättelse om att *Tullverket* överväger att påföra tulltillägg eller förseningsavgift får ske genom överföring av elektroniskt dokument.

99 §³

När *en tullmyndighet* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas. Finns det anledning att anta att den tullskyldige eller, om den tullskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den tullskyldige har begått brott, får den tullskyldige inte föreläggas enligt 68 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

När *Tullverket* med stöd av tullagstiftningen förelägger tullskyldig eller annan att vidta åtgärd som behövs för förtullning eller annan tullklarering eller för Tullverkets kontrollverksamhet, kan vite föreläggas. Finns det anledning att anta att den tullskyldige eller, om den tullskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den tullskyldige har begått brott, får den tullskyldige inte föreläggas enligt 68 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

³ Senaste lydelse 1997:1031.

Vite kan även föreläggas, om någon underlåtit att lämna uppgift eller inge handling enligt föreskrift i tullagstiftningen eller att fullgöra skyldighet som föreskrivs i 62 § eller med stöd av 65 §.

Vite får inte fastställas till lägre belopp än femhundra kronor eller högre än femtusen kronor.

Frågor om utdömande av vite prövas av Generaltullstyrelsen.

Bestämmelsen i 36 § tillämpas även i fråga om viten.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

100 §

Hos *Generaltullstyrelsen* skall finnas ett allmänt ombud *som för det allmännas talan i mål och ärenden som avses i 107 § första stycket utom sådana mål och ärenden som gäller eller har samband med inskränkning i rätten att förfoga över varor. Det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för den tullskyldige eller annan enskild part. Ombudet har då samma behörighet som den enskilde parten.*

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Hos *Tullverket* skall finnas ett allmänt ombud. *Det allmänna ombudet får överklaga Tullverkets beslut i sådana ärenden som avses i 102 och 106 §§.*

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

101 §

Beslut, som någon annan tullmyndighet än Generaltullstyrelsen har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen eller enligt tullagstiftningen i övrigt, får överklagas hos Generaltullstyrelsen.

Tullmyndighets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

Ett beslut av Tullverket enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen eller enligt tullagstiftningen i övrigt, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Tullverkets beslut om revision enligt 70 § får inte överklagas.

102 §

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull skall överkla-

Om överklagande enligt 101 § gäller beslut vid tulltaxering i en fråga som kan ha betydelse för fastställelse av tull *eller beslut om*

gandet ha kommit in till *den myndighet som meddelat beslutet* inom tre år från den dag då tullskyldigheten uppkom. Om tulltaxeringsbeslutet meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket *omprövats* får även *omprövningsbeslutet* överklagas inom där angiven *treårsfrist*. Om *omprövningsbeslutet* meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten uppkom, får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige fick del av *omprövningsbeslutet*.

Den tullskyldige får överklaga ett *tulltaxeringsbeslut* även om det inte gått honom emot.

fastställelse av annan skatt än tull samt avgift enligt 10 § andra stycket, skall överklagandet ha kommit in till *Tullverket* inom tre år från den dag då tullskyldigheten eller *den anmälningsskyldighet som anges i 9 §* uppkom. Om *beslutet* meddelats senare än två och ett halvt år efter den dag då tullskyldigheten eller *anmälningsskyldigheten* uppkom får överklagandet dock, om tiden för överklagande därigenom blir längre, komma in inom två månader från den dag då den tullskyldige eller *anmälningsskyldige* fick del av beslutet.

Om beslut som avses i första stycket *har omprövats*, gäller de där angivna *tidsfristerna* även för överklagande av *omprövningsbeslutet*.

Den tullskyldiges eller anmälningsskyldiges yrkande i fråga om tulltillägg eller förseningsavgift skall prövas, oavsett *tidsfristerna* i första och andra styckena, om *beslutet* om den tull som *tulltillägget* eller *förseningsavgiften* avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den tullskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen besluta att det skall tas upp och handläggas av *Tullverket*.

En tullskyldig eller anmälningsskyldig får överklaga ett *beslut* som avses i första och andra styckena även om det inte gått honom emot.

103 §

Beslutsmyndighet som avses i 102 § skall pröva om den tullskyldiges överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *myndigheten* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *beslutsmyndigheten* har lämnat *den tullskyldige* en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *en annan tullmyndighet än den som fattat beslutet*. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den tullmyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *tullmyndigheten*.

Tullverket skall pröva om den tullskyldiges *eller anmälningsskyldiges* överklagande har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall *Tullverket* avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *Tullverket* har lämnat en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *allmän förvaltningsdomstol*. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *Tullverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *domstolen*.

104 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *beslutsmyndigheten* snarast ompröva det överklagade beslutet.

Ett överklagande förfaller, om *tullmyndigheten* ändrar beslutet så som den tullskyldige begär.

Om *myndigheten* ändrar beslutet på annat sätt än den tullskyldige begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får *myndigheten* lämna den tullskyldige tillfälle att återkalla överklagandet.

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 §, skall *Tullverket* snarast ompröva det överklagade beslutet.

Ett överklagande förfaller, om *Tullverket* ändrar beslutet så som den tullskyldige *eller anmälningsskyldige* begär.

Om *Tullverket* ändrar beslutet på annat sätt än den tullskyldige *eller anmälningsskyldige* begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet. Finns skäl för det, får *Tullverket* lämna den tullskyldige *eller anmälningsskyldige* tillfälle att återkalla överklagandet.

105 §

Om överklagandet inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 §, skall *tullmyndigheten* överlämna överklagandet, sitt omprövningsbeslut och övriga handlingar i ärendet till *Generaltullstyrelsen*.

Ett överklagande som inte avvisas enligt 103 § eller förfaller enligt 104 § skall *tillsammans med handlingarna* i ärendet överlämnas till *den domstol som skall pröva överklagandet*. Om det finns sär-

Om det finns särskilda skäl får överklagandet överlämnas till *Generaltullstyrelsen* utan föregående omprövning.

skilda skäl får överklagandet överlämnas utan föregående omprövning.

Prop. 1998/99:79
Bilaga 5

108 §

Om en part har överklagat ett beslut i ett sådant *mål eller ärende vari enligt 100 § det allmänna talan skall föras av ett allmänt ombud*, får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till *den myndighet som meddelade beslutet* inom två månader, om överklagande görs enligt 102 § eller 106 §, inom en vecka i mål om bindande klassificeringsbesked och i övrigt inom två veckor från den dag då han fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om han inte fick del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Om en part har överklagat *Tullverkets* beslut i ett sådant ärende som avses i 102 eller 106 §, får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom föreskrivna tiden för överklagande har gått ut. Motpartens skrivelse skall ha kommit in till *Tullverket* inom två månader från den dag då han fick del av den först ingivna skrivelsen med överklagande eller, om han inte fick del av den före utgången av den tid inom vilken den senast skulle ha kommit in, från utgången av denna tid.

Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare överklagandet förfallet.

109 §

Bestämmelserna i 6 kap. 13 och 18-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla det allmänna ombudet och vad som sägs om *länsrätten Generaltullstyrelsen*.

Bestämmelserna i 6 kap. 9-15 §§, 16 § andra och tredje styckena samt 17-24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar vid överklagande av beslut som avses i 102 och 106 §§. Vad som i nämnda bestämmelser sägs om Riksskatteverket skall gälla det allmänna ombudet och vad som sägs om *skattemyndighet Tullverket*.

110 §

Beslut enligt 20, 21, 23 och 24 §§ samt beslut om tulltillägg och förseningsavgift skall gälla omedelbart. Detsamma gäller an-

I artiklarna 7 och 244 i förordningen (EEG) nr 2913/92 finns bestämmelser om verkställighet av beslut som överklagas.

nat beslut av tullmyndighet, som meddelats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

Beslut om skönstulltaxering, tulltillägg och förseningsavgift samt beslut om annan skatt än tull skall gälla omedelbart. Detsamma gäller annat beslut av Tullverket som meddelats enligt tullagstiftningen eller enligt föreskrifter som utfärdats med stöd av tullagstiftningen och som inte innebär att målet eller ärendet avgörs.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

2. Beslut som före ikraftträdandet överklagats hos Generaltullstyrelsen skall efter ikraftträdandet prövas av Tullverkets chef eller den som han sätter i sitt ställe.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

dels att i 4 och 14 §§ ordet "Generaltullstyrelsen" samt i 8, 13, 15-18 och 21 §§ ordet "en tullmyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Tullverket",

dels att 9, 11, 12 och 22 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas nya bestämmelser, 17 a - 17 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Beslut om öppnande med stöd av 8 § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *tullmyndighetens chef* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *myndigheten*.

Beslut om öppnande med stöd av 8 § av brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion* eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid *tullregionen*.

11 §

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får *chefen* för en *tullmyndighet* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från ett annat EU-land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får *chefen* för en *tullregion* besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från ett annat EU-land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

Förutsättningarna för ett beslut om kvarhållande är

1. att det finns anledning anta att sådan postförsändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling, samt

2. att ett sådant beslut är nödvändigt för att det avsedda resultatet skall uppnås.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av *Generaltullstyrelsen*.

Ett beslut om kvarhållande får verkställas omedelbart men skall snarast prövas av *Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist*.

12 §

Polisen och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5-7 och 13 §§ om *en tullmyndighet* och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också polismyndigheten och Kustbevakningen samt en polisman och en tjänsteman vid Kustbevakningen.

Ett postbefordringsföretag som regeringen bestämmer är skyldigt att, på begäran av *tullmyndigheten*, till *denna myndighet* överlämna en försändelse som kvarhållits enligt 11 §.

Ett befordringsföretag är skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Polisen och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5-7 och 13 §§ om *Tullverket* och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också polismyndigheten och Kustbevakningen samt en polisman och en tjänsteman vid Kustbevakningen.

Ett postbefordringsföretag som regeringen bestämmer är skyldigt att, på begäran av *Tullverket*, till *verket* överlämna en försändelse som kvarhållits enligt 11 §.

17 a §

Varor som avses i 3 § 1, 3–8, 10 och 13, och som har omhändertagits enligt 17 §, får inte lämnas ut om

1. *en sådan vara enligt lag eller annan författning inte får föras in i eller ut ur landet, eller*

2. *ett särskilt föreskrivet villkor för att varan skall få föras in i eller ut ur landet inte är uppfyllt.*

Om förutsättningarna i första stycket 2 inte är uppfyllda skall den som för in eller för ut varan, eller varans ägare, ges möjlighet att uppfylla förutsättningarna eller, vid införsel, att återutföra varan.

För varor som avses i 3 § 9, 11 och 12 gäller bestämmelserna i förordningen (1994:1830) om införsel av djur m.m. i tillämpliga delar.

17 b §

Ett beslut enligt 17 a § om att en vara inte får lämnas ut skall upphävas, om

1. *det inte längre finns grund för ett sådant beslut,*

2. *ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller enligt lagen (1960:418) om straff för varusmuggling meddelas beträffande varan,*

3. *varan förklaras förverkad enligt 17 c §, eller*

4. *det är oskäligt att inte lämna ut varan.*

Den som gör anspråk på en vara som har varit omhändertagen svarar för att varan hämtas.

17 c §

Tullverket får besluta att varor som avses i 3 § 1, 3–8, 10 och 13, och som har omhändertagits enligt 17 §, skall förklaras förverkade om

1. *ett beslut enligt 17 a § att en sådan vara inte får lämnas ut har vunnit laga kraft och ägaren, eller den som för in eller för ut varan, inte har uppfyllt förutsättningarna för in- eller utförseln eller, vid införsel, återutfört varan inom en månad från den dag då beslutet vann laga kraft, eller*

2. *ägaren inte har gjort anspråk på varan inom tre månader från den dag då beslutet om att varan inte får lämnas ut upphävdes, eller*

3. *ägaren, om han har gjort sådant anspråk, inte har hämtat varan inom tre månader från den dag då anspråket framställdes.*

Om det finns särskilda skäl får Tullverket medge en förlängning av de tidsfrister som anges i första stycket.

17 d §

När ett beslut om förverkande enligt denna lag vunnit laga kraft skall varan förstöras genom Tullverkets försorg. I fråga om alkoholvaror gäller dock lagen (1958:205) om förverkande av

22 §

Beslut enligt 13-15 och 17 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut enligt 13-15 och 17-17 d §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs för överklagande till kammarrätten.

Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

Prop. 1998/99:79
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte brukas i strid med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som har meddelats med stöd av denna lag.

Föraren av ett avgiftspliktigt fordon skall, vid färd på avgiftsbelagd väg, medföra beviset om betald vägavgift. Beviset skall på begäran av polismyndighet visas upp vid kontroll.

Föraren av ett avgiftspliktigt fordon skall, vid färd på avgiftsbelagd väg, medföra beviset om betald vägavgift. Beviset skall på begäran av polismyndighet visas upp vid kontroll. *Är vägavgiften för ett svenskt fordon betald men har ägaren inte tillställts beviset är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på betald vägavgift.*

Denna ändring träder i kraft den 1 juli 1999

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1999-03-08

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 11 februari 1999 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i tullagen (1994:1550),
2. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
3. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Hans Leven, kanslirådet Johan Montelius och departementssekreteraren Jan Larsson.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Förslaget till lag om ändring i tullagen

101 §

Enligt 119 § får Regeringen bemyndiga Tullverket att meddela föreskrifter i ett stort antal där angivna ämnen. Tullverkets beslut om sådana föreskrifter skall inte överklagas till förvaltningsdomstol utan torde komma att överklagas till regeringen enligt regler i den förordning där regeringen överlämnar normgivningskompetensen till Tullverket. En erinran härom kan lämpligen tas in i tullagen, förslagsvis som ett nytt sista stycke i förvarande paragraf, med följande lydelse: "Föreskrifter om överklagande av Tullverkets beslut om föreskrifter med stöd av ett bemyndigande enligt denna lag meddelas av regeringen."

102 §

Enligt Lagrådets mening är det inte alldeles lätt att ur den nya lydelsen av andra stycket utläsa vilka frister som gäller för överklagande i omprövningsfallen. Nu gällande lydelse är i det hänseendet tydligare. Lagrådet förordar att den tidigare lydelsen behålls, med tillägg av orden "eller anmälningsskyldigheten" och "eller anmälningsskyldige".

Förslaget till lag om ändring i lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

17 a §

Hänvisningar i lag till förordningar bör undvikas, eftersom förordningar kan ändras eller upphävas utan riksdagens medverkan. Lagrådet förordar att tredje stycket i paragrafen får utgå. Den information som stycket lämnar kan fås av motiveringen.

17 c §

Prop. 1998/99:79

Bestämmelserna om förverkande enligt första stycket 2 och 3 kan inte bli tillämpliga om varan förklaras förverkad enligt punkten 1. Punkten 2 bör därför inledas med orden "ägaren i annat fall inte har gjort anspråk på varan".

Bilaga 6

Övergångsbestämmelse

Ehuru fallet troligen är opraktiskt torde ändå böra anges att bestämmelserna i 17 a – 17 d §§ inte tillämpas i fråga om varor som omhändertagits före ikraftträdandet.

Förslaget till lag om ändring i lagen om vägavgift för vissa tunga fordon

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 mars 1999

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Freivalds, Åsbrink, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén

Föredragande: Erik Åsbrink

Regeringen beslutar proposition Tullens överklaganderegler, m.m.

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om upphävande av lagen (1988:328) om fordonsskatt på utländska fordon	8 §	
Lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt	23 §	
Lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt	22 §	
Lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	6 kap. 3 §	
